

PRAKTIKALOOD V

LEONARDOGA EUROOPASSE
JA TAGASI

Tallinn 2009
Sihtasutus Archimedes

EESSÕNA

Viimaste aastate rahvusvahelised haridus- ja teaduspoliitika uuringud kinnitavad, et Eesti õppeasutustel ja õppuritel on pakkuda väga palju teiste riikide partneritele. Seda on võimalik teha nii vastuvõtva kui ka saatva õppeasutusena. Oleme kõik Eesti riigi ja hariduse saadikud, tutvustajad Euroopas ja maailmas.

Viimasel kümnendil tehtud uuendused Eesti kutsehariduses kannavad vilja – kvaliteedi ja maine tõusu tõestavad näiteks tööandjate esindajate tunnustused ning huviliste ja sisseastujate kasv kutseõppeasutustes. Eesti julge liitumine ja südi esinemine Euroopa ning maailma kutsemeisterlikkuse võistlustel annab võimaluse tõestada praktikas oma oskusi ja võrrelda teistega meie õppurite ja õppeasutuste edukust.

Enese proovilepanekut ning uute kogemuste võimalusi pakub välispraktikate näol Euroopa Liidu elukestva õppe programmi Leonardo allprogramm. Koostöö teiste riikide ja õppeasutustega on parim võimalus täiendada oma kogemusi, teadmisi, oskusi. Raamatutarkustest ei piisa näiteks mõne riigi rahvusliku käsitöö iseärasuste või toidukultuuri saladuste tundmaõppimiseks. Õppurite ja õppeasutuste edusammud peaksid meid innustama uuteks avastusteks ning teistelt on alati õppida – see ongi elukestev õpe!

Sellise suhtumise ning pealehakkamisega oleme paremini valmis ootamatusteks tööturul või omal algatusel uuteks väljakutseteks valitud ameti- või erialal. Head kogemused innustavad ja õpetavad kõiki! Usinat tutvumist!

Käesolevas trükises jutustatud praktikalood said võimalikuks tänu alljärgnevate Leonardo projektijuhtide tublile tööle:

Astrid Maidla, Röpina Aianduskool
Piia Ardel, Valgamaa Kutseõppekeskus
Sven Idarand, Eesti Kunstiakadeemia
Siim Aimla, G.Otsa nim. Tallinna Muusikakool
Katre Lomp ja Pille Padonik, Rakvere Ametikool
Kadri Orula, Tartu Kutsehariduskeskus
Haana Zuba, EUROPEA Eesti Keskus MTÜ
Jelena Lohmatova, Narva Kutseõppekeskus
Ave Leek, Tartu Kunstikool
Kai Rannastu ja Maret Õunpuu, Kuressaare Ametikool
Indrek Alekõrs, Pärnu Saksa Tehnoloogiakool
Luigi Päre, TH Liidu Projektid MTÜ

Hariduskoostöö keskuse kutsehariduse büroo
Sihtasutus Archimedes
Koidula 13a Tallinn 10125
<http://www.archimedes.ee/leonardo>

Trükis ilmub Euroopa Komisjoni toetusel, aga Komisjon ei vastuta selle sisu kasutamise tulenevate tagajärgede eest.

Kalmar Kurs
Haridus- ja Teadusministeeriumi
avalike ja välissuhete osakonna juhataja

AUSTRIA

Autor: Gren Rehema
Praktikale saatja:
MTÜ EUROPEA Eesti Keskus
Praktikakoha vahendas:
EUROPEA Austria
Eriala: turismikorraldus
Praktika kestus: 3 nädalat

Praktikaks valmistusin 2008. aasta juulis, kui Olustvere Teenindus- ja Maamajanduskooli saksa keele ja giidinduse õpetaja Aino Saavaste, kes on ühtlasi ka välissuhete koordinaator ametikoolis, teatas praktikavõimalusest Austrias. Lõpetanud oma suvise erialapraktika, olin pärast paaripäevast läbimõtlemit nõus väljakutseks praktiseerida välismaal.

Niisiis, kolm Olustvere ametikooli turismikorralduse, joogitehnoloogia ja põllumajanduse eriala õpilast suunati välispraktikale 2008. aastal terveks septembrikuuks. Reisisime üksinda, ilma kõrvalise abita läbi Viini ja sealt sada kilomeetrit eemal asuvasse Kremsi linna.

Kremsi Veini- ja Puuviljakool korraldas meile majutuse kooli juures asuvas ühiselamus, toitlustuse ja praktika kohalike ettevõtjate juures. Lisaks korraldas kool meile väljasõite Kremsi ajalooliste vaatamisväärsuste juurde (Göttweigi klooster, Dürnsteini kindlusevaremed, Ferdinandi vaateplatvorm), austria õpilased korraldasid ringkäigu kooli ümbruses ja tegid ettekande Austria ja austerlaste kohta.

Sain võimaluse töötada idüllilises Austria külas, toreda austria pere veiniettevõttes. Külas asuvad majad lähestikku, tänavad on kitsad, majad on vanad ja ajalooaga. Külas on oma leivaküpsetaja, nii et leiba ei pea linnast tooma. Läheduses kõrgel mäekünkal asub ajaloolise Göttweigi kloostri võimas hoonetekompleks, mis täidab mitmeid ülesandeid: klooster ja kirik, muuseum, restoran. Sinna sõitsin jalgrattaga tihti peale tööd, et õhtu hämardudes nautida vaadet üle valgustatud väikekülade ja Kremsi linna Doonau ääres. Kremsi linna ümbruses asuval mäenõlvadel on rohkesti viinamarjaistandusi (linna lähedal asub üks maailma kuulsaim veini- ja turismiregioon Wachau), nii et tundub iga teine sealne ettevõtja tegeleb veinitootmisega. Peale viinamarjade kasvatatakse ka õunu, pirne, maisi ja päevalilli.

Minu peamised tööülesanded olid veinipudelite pesemine, veinipudelite täitmine, veinipudelite etiketrimine, veinipudelite paigutamine hoiule. Peale veinikeldris töötamise korjasin ka õunu perekonnale kuuluvas õunaaias. Minuga koos töötasid peremees Martin ja tema vanemad. Lisaks kolm poolakat ja peremehe naise vend. Ma arvan, et sain oma tööga hakkama ja töökaaslastega sujus ka koostöö edukalt. Kuupikkune praktika veiniettevõtja perekonna juures oli meeldiv ja elamusterikas. Koolilõpetajana tean, et ebaõnnestunud (välis)praktika põhjuseks on just tahe mitte tööd teha ja oma oskusi rakendada. Samuti keele- ja kultuuri erinevuste mitteametistamine. Ametikoolis omandatu põhjal oskan öelda, et keele- ja kultuurierinevuste õpe on üks kasulik osa õnnestunud praktika sooritamiseks.

Läbi välispraktika olen saavutanud kindluse välismaalastega suhtlemisel. Minu töös Soomaa Rahvusparkis asuvas ettevõttes ingliskeelse giidina ja teenindajana on see vajalik. Usun, et sellise kindluse olen saavutanud just tänu ametikoolis omandatule ja mitmetele erinevatele praktikatele.

Tagasi vaadates möödunud ajale arvan, et esindasime oma riiki ja kooli väarikalt, andsime parima, et läbida edukalt praktika võõral maal.

“Kõikvõimalikele probleemidele hea lahenduse otsimine võõras keele- ja kultuurikeskkonnas muudab vaid tugevamaks nii (töö)kogemuse kui (keele)oskuse osas. Seda meie ka tahtsime ja suutsime. Sama soovitan tulevastele praktikantidele.”

SUURBRITANNIA

Autor: Eva Luigas

Praktikale saatja: Röpina Aianduskool

Praktikaettevõte: English Heritage

Eriala: maastikuehitus

Praktika kestus: 3 nädalat

Minu imeline Inglismaa-praktika

Proloog

See oli vist reedel, 23. juulil, kui ma keset aiatööd, üleni higise ja mullasena, sain heliseva mobla lõpuks kõrva äärde. „Noh, Eva! Tead juba või?” – siristas kursusekaaslane Saveliin – „Meid valiti! Me läheme siis nüüd sinuga kahekesi Inglismaale!”

6.- 26. septembrini toimunud praktika Inglismaal ei tähendanud meile viibimist mingis väikeses inglise aiakeses, vaid Isle of Wight'i saarel asuvas, kunagi kuninganna Victoriale kuulunud suveresidentsis Osborne House'is. Vastuvõtvaks organisatsiooniks oli English Heritage, ühendus, mille ülesandeks on säilitada, taastada, hoida, uurida, tutvustada ja propageerida inglise kultuuripärandit, sh ka ilmakuulsat inglise aiakultuuri. English Heritage haldab ise vaid 9 aeda ning meie praktikakoht oli just üks neist ja vast kõige eksootilisem oma asukoha poolest. Isle of Wight on Suurbritannia lõunapoolses osas, 9. kliimatsoonis paiknev nii Hiiumaa-moõtu saar, mille lõunakaldal vaid mõnikord esineb talviti öökülma ja ilmad on soojemad ning päikesepaistelisemad kui mandri-Inglismaal tavaliselt. Meie septembrikuise praktika jooksul sadas ühel päeval vihma ja vast kahel hommikupoolikul oli pilvisem.

Teekond maailma otsa

Tänu sellisele erilisele sihtkohale reisisime me pikalt ja põhjalikult erinevate sõiduvahendite ning rohkete ümberistumistega. Meie ajutiseks koduks osutus kõlava nimega pisike majake Prince of Wales Lodge ning seal elas koos meiega kohalik praktikant Anna McPhun. Tegemist oli klassikalise, pisut inglaslikult päevinäinud majakesega koos köögi, vannitoa (oi, millise vahva vannitoa!), elutoa ja kolme magamistoaga. Meie maja siseõues asus omakorda veel pisem aednikumajake, täis mälestusi möödunud aegade tuvipesadest ja nende sisudest. See kõik oli kokku tõeliselt nunnu. Anna osutus üdini sõbralikuks ja abivalmis inglise tüdrukuks, kes meid katkematu jutuvada ja teatraliselt teksti toetava kätevehkimisega ruttu kohaliku elu-oluga kurssi viis. Näitas, kus on bussipeatus ja pood ning õpetas, milline on kohvikoor (elmlea – selle peale poleks küll ise tulnud!) ning mida ei tasuks üldse osta.

Alice'id imedemaal

Esmaspäeva hommikul, nõks enne kella kaheksat jõudsimet tööle. Aednike tööruumid asusid meie majast vaid kiviviske kaugusel ja nendeni jõudmiseks jalutasime me läbi ajaloolise pargi, kus pea iga puu juures oli tahvel mõne kuningliku perekonnaliikme nimega, kes selle puu oli istutanud. Ükskõik mida me Osborne House'is ka ei teinud või millises aiasopis me ka ei viibinud, ümbritses meid pidevalt mingi eriline, nähtamatu, kuid selgelt tunnetatav ajalooline aura. Ja see fakt iseenesest muutis meile sealviibimise ajuti pisut muinasjutuliseks. Ma ikka näpistasin end mõnikord veendumaks, et see kõik on täitsa päris.

Täiesti „päris“ olid meie töökaaslased - Toby, Alan, Scharlotte, Nigel ja Phil (esmapilgul absoluutselt ühte nägu kaksikud), Reece, Adrian, Jen ja Janet; täieõiguslikuks meeskonnaliikmeks osutus ka rikka-

liku toidu peal peetud kass Tubby. Alan oli määratud meie ülemuseks ja tema isaliku hoolitsuse all möödus kogu meie praktika. Saime kätte oma tööriided ja spetsiaalsed jalanõud ning muundusime sama tumerohelisteks nagu ülejäänud seltskond. Üsna ruttu selgus, et olime sattunud inimeste juurde, kes ei olnud omavahel lihtsalt töökaaslased, vaid sõbrad. Ning meid, kahte *Estonian student*'it, võeti sellesse sõbralikku kampa kohe vastu. Ju aitas sellele kaasa fakt, et eestlaste ja inglaste huumoritaju toimib ühel ja samal lainepikkusel.

Tööaeg kestis hommikul kella kaheksast õhtul poole viieni, vahepeal kaks pausi – kella 10-st pooletunnine *tea-break* ning alates poole ühest tunniajaline lõuna, mille meie veetsime oma „koduköögis“. Reedeti olid tööpäevad vaid kella kolmeni.

Meid rakendati kohe kõikvõimalikes töödes: polnud masinat, mida me ei proovinud ja kohta, kus me ei töötanud. Lõikasime peenraääri, sidusime spaleerpuid, lõikasime hekke, niitsime muru jne.

Reis reisis

Meie praktikaajaga kattus iga-aastane English Heritage aednike konverents, mida seekord peeti Kesk-Inglismaal Yorkshire maakonnas. Meile tähendas see kolmepäevast kingitusreisi koos kolme väga erilise aiaga tutvumise, loengute ning vestluspaneelidega. Kõik osalejad olid jaotatud eriteemalisesse töögruppidesse. Mina olin sattunud seltskonda, kes pidi igas külastatavas aias erilist tähelepanu pöörama kahjuritõrjele, mürkide jms pestitsiidide kasutamisele ning selle mõjudele ümbritsevale keskkonnale.

Elu paradiisisaarel

Nagu enne juba kirjutasin, kannab saar, kus meie praktika toimus, nime Isle of Wight ja tema põhjarannikul platseeruv linnake, mille ääres asub Osborne House, on Cowes. Cowes jaguneb kaheks – West Cowes'iks ja East Cowes'iks. Neid lahutab sügav kanal, mis lõhestab saart peaaegu keskkohtani välja. Selleks, et ühest linnaosast teise minna, peab sõitma

pisut koliseva pisikese praamiga. Ma ristisin selle laevukese kohe Viljandi Paadimehiks. Paadimees on saarerahvale vajalikum kui õhk. Ta sõidab kanali kõige kitsamas osas ja pidevalt. West-Cowesist näiteks sõidab Southamptonisse kiirlaev, mis autosid peale ei võta, aga East-Cowesist läheb samasse kohta juba suur praam ca paarisaja autoga. Selleks, et West-Cowesist autoga pealelõunase Southamptoni praami peale saada, peab juba varakult paadimehejärjekorda minema, sest korraka mahub peale umbes 7 autot + jalakäijad. Teine võimalus on sõita mitmekümnekilomeetrise ringiga. Ühtki silda üle kanali ei ole. Lisaks sügavale sisemaale tungivale kanalile on saar ka mägine. Mitte lihtsalt pisut kupliiline, vaid täis järske tõuse ja langusi.

Näiteks saare lõunaosas asuv kuurortlinnake Ventnor on ehitatud järsaku küljele.

Ma arvan, et sealne kaldakalle on 60-70 kraadi. Igatahes oli see nii järsk, et minu nahktallaga kingad hakkasid asfaldil lihtsalt iseenesest libisema ja ainus asi, mis aitas, oli tagumikupidur. Autod, mis sealsetel püstloodis üles suunduvatel teedel sõidavad, hoiavad vist pidevalt käsipidurit peal... Aga inimesed muudkui elavad seal, peavad linnas kanu ja vaatavad lõputult helesinist merd.

Kõik ei ole kuld, mis hiilgab

Vahva on, kui avastad, et mujal on tore, aga mõni asi on Eestis parem.

Näiteks internet. Nimelt Inglismaal ei ole selline internet nagu ülejäänud maailmal, vaid seal on Inglise Internet. Inglise Internet on kõigi maailma internettide esiema – umbes nagu igas suguvõsas olev kõige vanem liige. Tema üle ollakse rõõmsad lihtsalt ainult seepärast, et ta olemas on. Ta on muldvana, aeglane, konservatiivne ja pirtsakas. Aeg-ajalt (tegelikult suhteliselt tihti) hakkab Inglise Internet otsi ära andma, just niisamuti kui vana sugulane. Kõik hoiavad siis hinge kinni ja paluvad jumalat, et minek ei oleks veel, et jõuaks veel seivida, peistida, klikata jms. Kokkupuuted sealse internetiga inspireerisid mind pidama kohalikele pikka ja hingesutatud inglisekeelset loengut Eesti e-imedest nagu e-valitsus, e-valimised, e-kool, x-tee portaal ja ID-kaardi võimalused.

Kohv ja tee. Ma poleks uskunud, et sealsetes kauplustes on nii kehv kohvivalik. Hea kohv oli ainus asi, millest ma pidevalt puudust tundsin. Kusjuures teejoojatena ei olnud nad tee suhtes samuti nõudlikud ning kaubanduses pakutav jäi meie omale selgelt alla.

Kaupluste lahtiolekuajad. Kuidas küll on võimalik elada olukorras, kus enamus poode ja kõikvõimalikke asutusi sulgeb oma ukseid kella nelja, poole viie või hiljemalt kella viie ajal? Toidupoed jäävad küll veidi kauemaks avatuks. Meile, kauboikapitalismist tulnutele, tekitas see vähemalt alguses suuri probleeme.

Hoolitsemata aiad. Tänu suurepärasele kliimale kasvavad seal kõikvõimalikud taimed täitsa iseenesest hästi. Kummalisel kombel ei hooli tavainimene oma aiast eriti, kõik kasvab seal nagu jumal juhatab, kasvõi keset kiviklibu ja segamini siseaedu. Kontrast iluaedade ja aguliaedade vahel on ikka päris suur.

Kuulus kraanisüsteem. Kuidas harida oma mustaks saanud ihu, kui su vannitoas on vann, mis on varustatud vaid kuuma- ja külmaveekraaniga? No pesemisega saab ju veel hakkama, aga loputamine? Meie lahendasime mõistatuse kopsikuga. Hoides seda vaheldumisi erineva temperatuuriga veejuga all, õnnestus meil korruga koguda liitri jagu puhast vett, millega siis end üle valada.

Otsad kokku

Kõik kirjapandu on tegelikult imepisi-kene killuke kõigest, mida me tegime ja mida me seal nägime. Mul on tunne, et võiksin sellest mitu raamatut kirjutada. Samuti on väga raske kirjeldada, kui hingepõhjani tänulik ma olen sellise praktikavõimaluse eest. On lihtsalt suurepärane, et sellises õpiprojektis on võimalus osaleda ka juba täiskasvanud inimestel, kes on otsustanud oma senises karjääris kannapöörde teha ja uut ametit õppida. Minu meelest on märgilise tähtsusega fakt, et programm, mis selliseid õppereise võimaldab, kannab Leonardo da Vinci nime. Oli ju tema mitmekülgne looja, tegutsedes teadlase, kunstniku, matemaatiku, leiutaja, inseneri, skulptori, arhitekti, muusiku ja kirjanikuna.

Tänapäeval elavad inimesed piisavalt kaua ja seega on võimalus elada rahulikult „mitut elu järjest“, pühendudes järjepanu erinevatele asjadele ning koolitades end huvitavatel elualadel professionaaliks. Ma arvan, et minu eelmised õpingud kunsti, näitejuhtimise ja rahvusvahelise majanduse erialal on teinud minust just sellise tegelase, kellele aednikuamet kirsina tordil mõjub ning kelle teadmised erinevatest eluvaldkondadest üksteist kenasti täiendavad.

“ Selle loo lugejatele soovitan ma õppida! Lisaks tuntud firmade peentel meeskonnakoolitustel osalemisele õppida keeli ja ka lihtsalt õppida kutsekoolis mõnda huvitavat ametit. Võin kinnitada, et kohati on neis koolides heaks edasijõudmiseks vaja rohkem pingutada kui kõrgkooli kirjalikuks eksamitestiks valmistudes. ”

Aitäh ja kohtumiseni mõnes kaunis aias!

Autor: Kadri Repponen

Praktikale saatja: Valgamaa Kutseõppekeskus

Praktikaettevõte: AS Protex

Eriala: rõivaõmblemine

Praktika kestus: 12 nädalat

Leonardoga Euroopasse!

Peale põhikooli lõpetamist otsustasin minna kutsekooli. Erialaks valisin rõivaõmblemise. Kuni viimase aasta lõpuni ei olnud ma oma erialavalikuga rahul – kuni ajani, mis muutis mu elu.

Telefon helises – see oli erialaõpetaja, kes rääkis Leonardo da Vinci programmist ja võimalusest minna välispraktikale Norrasse. Uudist kuuldes olin ääretult põnevil, kooli programm tundus igati uudishimu äratav. Sellega avanes võimalus minna välismaale, reisida ja tutvuda teise ühiskonnaga. Loomulikult võtsin väljakutse vastu!

Saabusin praktikapiirkonda Kesk-Norras, seljataga oli pikk ja väsitav lennu ning rongisõit. Elukohta jõudes jätkus energiat vaid selleks, et korda seada magamisase ning heita puhkama. Järgmisel hommikul sillerdas ere päike aknast otse tuppa, maja oli hubane ja armas. Peale hommikust kohvi otsustasin minna jalutuskäigule (kaasas loomulikult fotoaparaat, millega võimalikult palju pilte klõpsutada).

Esimesel praktikapäeval tutvustati mulle õmblusvabrikut AS Protex ja sealseid töölisi. Firma põhitegevusalaks oli kontoritoolidele katete õmblemine. Väheimal määral õmmeldi traditsioonilisi naisteriideid ning isegi koerteriivaid. Minu tööks sai toolikatete valmistamine. Palju oli erinevaid löikeid ning mitmesuguseid materjale.

Niisiis algas minu esimene päristöö, iseseisvalt ning kodumaast eemal. Palju abi sain töökaaslastelt, kes olid nii toredad, abivalmid ja rõõmsameelsed. Suhtlemise koha pealt probleemi ei tekkinud, enamus valdas suhtlustasandil inglise keelt. Tööülesanded näidati alati eelnevalt ette ning vajadusel võis julgelt minna ja kelleltki üle küsida või abi paluda.

Alguses oli natukene raske – toodi tagasi palju töid, mida pidi parandama. Vahel tundsin, et olen saamatu, ent inimesed selles firmas uskusid minusse rohkem kui ma ise. Keegi ei näidanud üles pettumust, vastupidi, olid alati viisakad ja abivalmis. Pärast paari kuud töötamist olid tulemused laitmatud. Tegin nii mõnelegi kohalikule õmblejannale silmad ette nii kiiruse kui kvaliteedi osas. Väga hea tunne oli pärast kõiki pingutusi saada kiitust. Edaspidi hinnati minu oskusi juba kõrgemalt. Pärast pooleaastast välispraktikat avanes võimalus jäädagi edasi Norra firmasse tööle, kuid siis juba lepingulisena.

Õige pea hakati looma Pärnusse tütarfirmat AS Astra, kuhu mind kaasati õpetama välja sealseid töölisi. Need inimesed ei olnud toolikatete õmblemisega varem kokku puutunud, just nagu minagi enne Norrasse minekut, seega sai see suureks katsumuseks. Pärnus olin abiks tõlgina – tuli tõlkida õmblejatele inglise keelest eesti keelde toolikatete tehnoloogilised kirjeldused, aidata neid lahti seletada ja õmmelda. Töö oli vastutusrikas ja pingerohke, ent siiski meelde jääv. Osalesin ka mitmetel koosolekutel,

kus kohtasin teisigi Norra firmade juhte.

Majanduslangus ei jätnud puudutamata ka Norrat, toimusid muudatused, hakati koondama inimesi ka siinsest firmast. Vastavalt seadusele pidid viimased töötulijad lahkuma esimestena, sealhulgas ka mina koos mitmete teiste kallikssaanud inimestega. Mulle pakuti head töökohta Eestisse asutatud firmas, kuid eneselegi teadmata põhjustel soovisin edasi Norrasse jääda, aimamata, mis saab edasi. Hakkasin otsima uut tööd ja teist elamispiinda, üsna ruttu ma need ka leidsin. Kõige selle käigus kohtasin üht toredat inimest, kellest on saanud minu elukaaslane ja hea sõber. Nüüdseks oleme koos elanud enam kui aasta, meil on kena kodu, endiselt soe suhe ja olen õnnelik.

Oma praeguse elu võlgnen suures osas kallitele vanematele, kes mind kooli ajal toetasid, kõige suuremad tänud muidugi Valgamaa Kutseõppekeskusele ja erialaõpetajale, kes soovitas minna välispraktikale – nüüd ma elangi Norras.

Leonardo da Vinci projekt on igatahes avanud minule ukсед edaspidiseks eluteeks. Välismaal oldud ajaga olen saanud juurde hulgaliselt enesekindlust, iseseisvust ning ka keelteoskust. Pean lugu sellest riigist ja kommetest. Siin on tekkinud mitmeid toredaid tutvusi inimestega, kellelt saan igal ajal ja igas küsimuses nii abi kui head nõu.

Tulevastele praktikantidele soovitaksin haarata kinni sellistest võimalustest, julget meelt ja pealehakkamist!

HOLLAND

Autor: Sandra Savelli

Praktikale saatja: Eesti Kunstiakadeemia

Praktikaettevõtte: Ted Noten Studio

Eriala: ehtekunst

Praktika kestus: 12 nädalat

Parim aeg praktikaks?

Mõne jaoks on lihtsam kodust lahkuda, mõnele raskem. Mina otsustasin kohe pärast bakalaureuseõppe lõppu vapralt magistrimõttet ootele jätta ja veidi tundmatust kogeda.

Ei, lihtne ei olnud see mitte, kuid teadsin, et kui kohe mitte minna, siis jääbki tõenäoliselt minemata. Õpingute vältel ette võetud kolmekuune ateljeepraktika Soomes ning semester välisõpet Saksamaal olid mu silmi tookord juba paotanud. Vaatamata sellele, et võidetud praktikavõimalus tõi kaasa palju asjaajamist ja hirmjärsku keskkonnavahetuse, ei loobuks ma nüüd tagasi vaadates mingil juhul kumarmasti kogemusest. Küllap see teadmine julgustaski taas mõneks ajaks Eestist eemale rändama.

Niisiis, äsja Kunstiakadeemias ehtekunsti erialal lõpetanud, otsustasin ette võtta kergelt hulljulge (kuid siiski põgusa ettevalmistusega) mineku Hollandisse. Suures koolilõputuhinas ei jätkunud aega ega tulnud pähegi kaugeleulatavamaid plaane teha, panustasin lihtsalt spontaansele tegevuskavale ja heale õnnele. Sihtkoha kasuks rääkis üsna palju tegureid: keelebarjääri puudumine – inglise keele rääkimise initsiatiiv tuleb kohalikele endilt; asukoht – raske on ehtekunstnikuna leida keskmata riiki kui Holland, ümbritsevad Saksamaa, Belgia, Prantsusmaa ja Inglismaa on kahtlemata tihedaid erialaseid visiite väärt. Lisaks muidugi Hollandi enda järjepidev traditsioon visuaalmaailma oskuslikus kujundamises. Üsna erandlik on ka see, et nii väikeses riigis asub hetkel neli kõrgelt respektitud kaasaegse ehtekunsti galeriid.

Madalmaade atmosfäärist sain esmakordselt aimu oma Saksamaa Erasmuse vahetuse esimesel nädalal, kui minu välisõpet juhendav entusiastlik hollandlasest professor korraldas nädalase galeriiateljeeretke Amsterdami.

Otsust aitas lõplikult kinnitada viimasel õppesemestril Eesti Kunstiakadeemias toimunud Hollandi värvi ehtekunstniku Ted Noteni inspireeriv meistriklass. Pealegi sain oma rännuplaanile positiivset vastukaja!

Kohale jõudes oli suvine aeg, näpud kibelesid juba hirmsasti tööd tegema, aga nagu ka veidi ennustada võis, ei läinud töö leidmine mitte just võlväel. Kõige rohkem oskasin soovida kohta oma külalisõpetaja Amsterdami ateljees, kuid väikeste loominguliste ettevõtete jaoks on uue töötaja palkamine teatavasti suur asi. Ma ei tahtnud põikpäiselt enam naljalt millegi muuga leppida ja (õnneks!) võtsin nõuks esmalt uurida praktikavõimaluste kohta. Minu tohutuks üllatuseks selgus, et leiti võimalus pakkuda mulle kasvõi koheselt algavat kolmekuulist Leonardo praktikat! Ausõna, ma ei suutnud sellist vedamist küll oodata.

Minu tulevane praktikajuhendaja oli samuti rõõmus – vähekulukas ja motiveeritud lisatööjõud! Mida veel soovida!? Majanduse hetkeseisu arvestades ei pea vast siinkohal rohkem seletusi andma. Kolm kuud kujunesid meeldivaks mõlemale poolele.

Tehtud tööd andisid sootuks uue kogemustepagasi. Juurde tuli mitmeid tehnilisi oskusi ning tekkis ettekujutus professionaalse kunstniku elukorraldusest. Kõige rohkem aga hindan tekkinud tutvusi. Tajusin selgelt ses idüllilises töökojas ja imearmsaks saanud kollektiivis töötamise luksust. Seesugune praktika toob küll kõik kandikul kätte... Kohtasin kohalikke ja välismaiseid praktikante, küll aga ka mitmeid inspireerivaid hollandi ehtekunsti-kultuuritegelasi.

Praktika võimaldas ideaalset kohanemist, puudus igasugune vaimne surve, mis palgatöö katseajal vahest ikka esineda võib. Nii saab ka vastuvõtja aimu praktikandi loomulikest iseloomust, töömeetoditest ja võimetest.

Minuga juhtus lausa nii, et sain pärast praktikat pakkumise ateljeesse poole koormusega tööle jääda, lisaks veel töökoja kasutamise võimaluse oma iseseisvate projektide jaoks (mis on juba hiiglaslik võit, kuna korraliku töökoja ülesseadmine on üsna laastav investeering).

Nüüdseks olen nii töötanud juba ligi aasta ja raske on nuriseda. Võin julgelt praegust aega nimetada erialaseks eelmagistriks. Võimalus näha väga professionaalset taset niivõrd lähedalt ja omalt poolt sellesse midagi panustada.

Ilma koolita ei oleks kontakte ega praktikavõimalust, ilma praktikata ei oleks majanduslikku jaksu, kuid ilma julguse ja konkreetse pealehakkamiseta ei oleks kahest esimesest mingit kasu.

Kerge kõhedusega mõtlen, et mis siis, kui asjad oleks läinud teisiti. Esimesed uues keskkonnas vastuvõetud otsused on kriitilise tähtsusega. Tõesõna, nendest võib vallanduda lagunev kaardimaja või siis midagi, millest ei tea unistadagi. Suurim oht võõrsil on jääda kompromissi küüsi. Mõnes keskpärasest ehteäris kuldketide parandamine nälg küll ei jäta, kuid hinge ei toidaks.

Proovida näha tippu, nii saab kõige rohkem seda, millega tagasi tulla. Välispraktika annab selleks ideaalse võimaluse, eriti praegusel hetkel. Valida tuleb targalt, sest väärt tutvused jäävad alles terveks eluks.

“ Viimasel suvisel Eestis-käigul sattusin vestlema meisterliku metallikunsti suure austaja Ülo Vooglaiuga ja ta pani mulle südamele, et vana tava kohaselt tuleb rändamast hiljemalt kolme aasta järel tagasi tulla ning omandatud nipid oma kodusele meistrile ette näidata! Õnneks on juba praeguseks üht teist selleks puhuks tagataskus varuks! ”

Autor: Katrin Kaasik

Praktikale saatja: G. Otsa nim. Tallinna Muusikakool

Praktika toimus: Lahti Konservatoorium

Eriala: viiul

Praktika kestus: 3 nädalat

Lugu minu Leonardo-praktikast

Kas olete kuulnud lugu pianistist, kes sündis ja suri ühel suurel ookeanilaeval, sealt kordagi lahkumata? Neil, kes Alessandro Baricco "Novecentot" lugema on juhtunud, on teada, et tegelikult oli sellel väidetavalt kõigi aegade suurimal klaverimängijal kord plaanis oma laevalt lahkuda. Ta tahtis näha lõputuid linnu ja kuulda saginat tänavatel ning linnulaulu metsas, jääda kuhugi paigale ja armastada kedagi, kes järgmises sadamas maha ei läheks, komistada vaid maistel teedel ette

tulevatel konarustel, tunda teistmoodi lõhnavat tuult ja ennekoike, näha MERD.

Merd mitte selle lainetel seilates, vaid kaugelt, maa pealt. See pianist, Novecento, polnud kunagi maal käinud, tal ei olnud selleks kunagi vajadust olnud. Tema maailm oli selles laevas, uhke söögisaali tiibklaveri klahvides. Helid, mida ta kuuldavalt tõi, võisid panna terve saalitäie rahvast korraga nutma või naerma, need sulatasid üles südameid, mis olid tehtud kõige külmemast jääst, need töid naeratusel kivist tõsiduse maski taha varjunud nägudele, klaverit mängides oli ta võimeline lendama kaugemale kui ükski inimese leiutatud masin. Kõik maailma riigid, metsad, mäed, saared, rahvad olid tema mängu ajal siinsamas, tema sõrmede all.

Ometi tundis Novecento ühel päeval, et tal on vaja jätta maha see, mis andis tema hingele tiivad ja minna maailma, mida ta ei tundnud, millest ta oli ainult kuulnud, maailma, millest ta isegi ei teadnud, kas ta sinna üldsegi sobib.

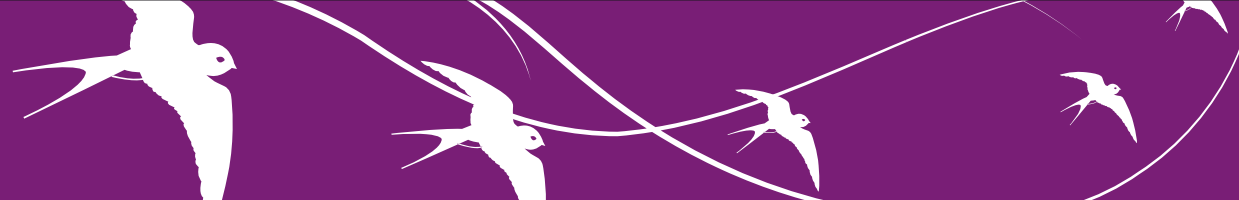
Mõned aastad tagasi oli mul sarnane tunne. Mul oli tunne, et kuskil peab olema midagi muud, midagi paremat sellest, mida ma teen, midagi, mis ei kõidaks mind muusika õppimisega kaasneva vabaduse külge, mis tundus olevat liiga suur ja liiga sügav ning kust tundus olevat liiga raske tagasiteed leida selle juurde, mida nad nimetavad reaalsuseks, päris eluks. Midagi lihtsamat.

Ma ei ole pianist, ammuigi mitte geenius, aga mul on üks pill, minust mitu korda vanem ilus puust instrument, mis vaikib siis, kui ta minuga pole, saab aga hinge siis, kui ta minuga on. Minu hinge. Juba mõnda aega olin veetnud varahommikuid ja hiliseid õhtuid üksi ühe väikese, vanalinna piiril asuva muusikakooli klassiruumides harjutades ning ülejäänud osa oma ajast muid teadmisi omandades, ja ma hakkasin väsima. Ma ei oodanud enam järgmist päeva, mis tootaks tulla üsna sarnane eelmistele, ei oodanud nädalavahetusi, mis möödusid samuti koolis, ei oodanud isegi kooli lõppu, sest see lihtsalt ei paistnud veel. Pime sügis oli seljataga ja ees paistis olevat veel pimedam talv. Sellel talvel mõned aastad tagasi oli mul tunne, et ma tahan maha minna. Ma tahan selle laeva pealt maha minna.

Laevale ja selle pealt maha ma mõne aja pärast läksingi, aga see oli üks teine laev, mis sõitis Tallinna ja Helsingi vahel. Mul oli mu viiul, kohver ja külma eest kaitsvad villane müts, soojad kindad ja sall, sest pidin ju mõnda aega põhjas vastu pidama.

Mulle anti kolmeks nädalaks täiesti teistsugune elu. Mulle anti teisiti voolav aeg, palju võõraid inimesi, kellest kiiresti said omad, mulle anti ruumi ja rahu, vaikust ning valgust ning teadmine, et ma võin minna ja tulla nii, kuidas tahan, aga olen alati oodatud, alati oodatud jääma (ning ei saa jätta mainimata, et süüa sai seal samuti hästi). Mulle anti maa, millelt näha merd.

Kolm nädalat kadusid nagu jäälilled aknal, kui neid puudutab südatalvel päikese kuldne kiir. Külma oli seal tõesti, külm ja ilus. Hommikuti kooli minnes kattis pakane mu kulmu ja ripsmed härmatisega,

tundus nagu oleks keegi mu peale pisikesi jääst lilli külvanud, mis kadusid hetkega peale vähegi soojemasse ruumi sisenemist. Eestis oleks sellise miinuskraadide hulga juures välja kuulutatud külmapühad, soome poisid ja tüdrukud sõitsid aga vapralt ratastel kooli ja koju, suured pillikastid seljas ning põsed punased.

Minu sealsel õpetajal oli suur süda ning oskus edasi anda kõige tähtsamat. Ta hoolitses oma õpilaste eest ka väljaspool erialatunde, viis meid kontserdile ning näitas raskesti kättesaadavaid filme suurtest ja olulistest viuldajatest. Ta pani meid oma lugusid üksteisele ette mängima ning oma kaaslastele sõbralikku nõu ning toetust jagama. Üle pika aja oli pillimäng uuesti mäng, mitte töö. Olime ühtäkki tänulikud oma olemasolu eest, selle privileegi eest, et olime mingite juhuste kokkulangemise tagajärjel sattunud ellu äratama midagi, mis muidu tummalt noodipaberil tolmu kogunud oleks.

Kuigi pakane sai oma pikad valged kondised sõrmed kuidagi pillikasti vahelt sisse ning küünistas katki minu viiuli (õnneks juhtus see paar päeva enne tagasisõitu), kasvasin oma pilliga selle aja jooksul jälle kokku. Harjutamine täitis suurema osa mu päevast, aga see ei olnud enam tüütu kohustus ega piin, kui seda teha endale sobival ajal ning rahulikult, iga liigutust mõtestades ning asju üksikhaaval paika sättides. Pealegi paistis kunagi hotelliks ehitatud muusikakooli kümnenda korruse klassiruumide aknast lumine linn nagu muinasjutt. Lähimad toredad inimesed olid enamasti ukse taga, kõrvalklassis või liftis, mis sõitis kümne korruse vahelt ning aeg-ajalt kinni jäi, aga sellest ei olnud midagi. Mul polnud seal olles kordagi tunnet, et tahan ära, et asjad oleksid teisiti. Peale niisugust aega oli mu viiul katki, aga hing tervem kui varem. Hoolimata väikestest ohvritest, mida tuli tuua, ning kurbusest, mis tekkis armsaks saanud kohast ja inimestest lahkudes, läksin ma siiski rõõmuga Eestisse. Mitte tagasi, vaid edasi.

Esimestel tagasioleku päevadel märkasin, et kõik hea, mida Soomes kogesin, oli olemas ka minu koolis. Küll natuke teistsuguses vormis ning raskemini leitav, aga see oli olemas.

Jah, mu kooli koridorid olid kitsad ja pimedad ning läbi seinte kostis mitte ainult naaberklassis, vaid vähemalt neljas lähimas ruumis toimuv, enamik akendest avanes vanalinna kitsastesse hoovidesse, kus põnevaim asi, mida vaadata, oli surnud tuvi või suitsupausiks õue roninud naabermajade elanikud. Klassides oli talvel külm ning mõned õpetajad tegid tihti eelmisi tunde üle, jättes mulle vaid viimased järelejäänud minutid. Tunniplaanid ei sobinud kellelegi peale õppealajuhataja, kevad oli liiga kaugel ja ma pidin pealetükkivat väsimust kahe käega endast eemale peletama.

Aga ometi oli kõik natuke teistmoodi kui varem. Miski, mille ma olin vahepeal üles leidnud, oli kõigelt mind ümbritsevalt kiskunud ära selle halli igavese imedevaba argipäeva järele lõhnava katte. Avastasin, et lahkusin paljudest tundidest targemana, mõttes õpetajat tänades, igapäevased heliredelid ei tundunud enam nii tüütud ja mu ümber oli armsaid ja naljakaid, andekaid ning tarku suure südamega inimesi, kellest vähemalt ühel oli alati aega jalutada mööda vanalinna peatselt lõppeva talve sädelevas lumesajus. Meister parandas ära mu pilli ning mul oli jälle kõik olemas. Mul oli kõik hästi. Ma olin laeval, mille suunast oli mul täiesti ükskõik.

Ma ei kavatsenud sealt enam maha minna.

Novecento, muuseas, jäi viimasel trepiastmel, mis teda maast lahutas, seisma, pööras seejärel sõnagi lausumata ringi ning kõndis tagasi laeva sisesse. Keegi ei teadnud, mida ta seal laevatrepi viimasel astmel seistes mõelnud oli, aga räägiti, et pärast seda päeva ei olnud ta enam mitte kunagi õnnetu.

Esimestel tagasioleku päevadel märkasin, et kõik hea, mida Soomes kogesin, oli olemas ka minu koolis. Küll natuke teistsuguses vormis ning raskemini leitav, aga see oli olemas.

ITAALIA

Autor: Alar Albrecht
Praktikale saatja:
Rakvere Ametikool
Praktikaettevõte:
Ristorante Il Casale
Eriala: kokk
Praktika kestus: 6 nädalat

Leonardo praktikale saamine tuli minu jaoks väikese üllatusena. Kooli sisse astudes ei uskunud ma eluilmaski, et võiksin sattuda praktikale nii ilusale maale nagu Itaalia. Õppisin koolis himukalt ja see jäi järelkult õpetajatele silma. Ise pidasin ennast selliseks keskmiseks õpilaseks, kes ei paista silma ei üliheade ega ka halbade tulemustega. Ma polnud siiani saavutanud oma „koolikarjääri“ jooksul kordagi märkimisväärselt edu. Olen endaga väga rahul, et suutsin pääseda sellele praktikale.

Praktika toimus väikeses Itaalia linnas Rimini, restoranis „Il Casale“. Restorani omanik oli elurõõmus ja lustlik Mariela. Mulle meeldis ta väga. Esmapilgul tundus ta suhteliselt tige, aga tegelikult oli tegu väga meeldiva inimesega. Oleksin kindlasti nõus tema käe all ka tulevikus töötama.

Töö iseenesest ei olnud minu jaoks probleemne, sain kõikide ülesannetega hakkama. Tegin suurtes kogustes pastat, liha eeltötlust, kookosepalle jpm. Eriti meeldiski mulle pastat teha, sest see oli minu jaoks esmakordne kogemus ja Eestis pastat niimoodi juba naljalt ei valmistata. Töökaaslastest sain suhelda ainult Lucaga. Põhjus proosaline – ta oli ainuke, kes oskas inglise keelt. Kuigi suhtluskõrked teistega olid keelelisel tasandil üsna suured, siis läbisaamisega ei olnud mingit probleemi. Itaallased on üldjuhul tuntud kui avatud ja väga sõbralikud inimesed. Peale itaallaste ja kahe eesti poisi töötasid köögis veel kolm Jaapanist pärit kokka.

Pärast töökohustuste täitmist jäi aega üle, et tutvuda kohaliku eluga ja ka veidi reisida. Riminist mitte väga kaugel asub San Marino. See kääbusriik meeldis mulle väga, sest sealne maastik on väga mägine ja kohati oled kui pilvepiiril. Samuti jäi meelde külastus puutarvete poodi, mis ei kujutanud endast mingit saematerjali kauplust, nagu keskmine eestlane arvaks, vaid tegemist oli puuskulptuuride jm esemete poega. Eriti suurt rõhku oli kaupluses pandud Pinocchio kujudele. Kahjuks ei viibinud me San Marinos kaua, sest graafik oli tihe ja pidime naasma Riminisse juba samal õhtul.

Praktika oli minu jaoks nii tulemuslik, et ei oleks mingi probleem avada oma pastarestoran. Õppisin tegema 4-5 erinevat pastat, mille maitseerinevust tavaline inimene niisama lihtsalt ei tunne. Praktika andis mulle juurde sellise tohutu kogemuse, et tulevikus saaksin hakkama ükskõik millises toiduvalmistamisega seotud ettevõttes. Mainimata ei saa jätta sedagi, et kui praktika lõppes, ei tahtud mind

hea meelega ära lasta, sooviti, et jääksin sinna restorani veel edasi. Seda kuulda oli minu jaoks väga südantsoojendav. Praktikal omandatud oskusi plaanime kooli peakokaga rakendada ka Rakvere Ametikoolis, kus soovime õpilastele ja õpetajatele valmistada ehtsat pastat.

Tulevastele praktikantidele võin soovitada palju asju. Esiteks, olge avatud kõige uue suhtes ning ärge kartke ka eksida. Eksimine on inimlik ja küll sellest aru saadakse. Proovige kõike enda jaoks tundmatut, sest kes teab, äkki võib neid teadmisi ja oskusi tulevikus vaja minna. Ei tohi lähtuda eelarvamusetest. Teiseks, säilitage külm närv ja teatud professionaalsus, sest oma töösse ei saa suhtuda liigse enesekindlusega. Töökohal tuleb säilitada valvsus ja tähelepanelikkus. Kolmandana tootsin välja selle, et väljaspool töökohaga seotud tegevust tuleb olla ettevaatlik, sest ollakse ju enda jaoks tundmatu keskkonnas.

Viimaseks soovitus Itaaliasse minevatele praktikantidele – olge itaallaste vastu sama sõbralikud kui olakse teie vastu. Kui oled tõre ja kinnine, võib see itaallasele mõjuda kui solvang. Siis võib teie praktika olla palju raskem ja muresid võib tekkida täiesti olematutel põhjustel.

“**Praktikant, võta kaasa rõõmus meel ja avatud suhtumine ning sa naased palju targemana ja kogenumana kui sa oleks iial uskunud!**”

SOOME

Autor: Mihhail Zadonski
Praktikale saatja: Tartu Kutsehariduskeskus
Praktikakoha vahendas:
Omnia, Espoon seudun koulutuskuntayhtymä
Eriala: ehitusviimistlus
Praktika kestus: 3 nädalat

Ma olin küll lühikest aega Soomes välispraktikal, aga see aeg oli tore ja laiendas kõvasti silmaringi.

Tutvusin Soome kultuuri ja ehitusmeetoditega. Mulle jäi väga hea mulje Soomest ja ise ka pingutasin tööd tehes, et jääks nii hea mulje kui olla saab. Ja nii oligi, kiidusõnu poetati palju. See välispraktika õpetas palju iseseisvust ja teistega arvestamist.

Olime Tartust kuuekesi ja meid paigutati elama majja, kus olid juba kaks hispaanlast – laborandid Albert ja Christie – ja hiljem tuli veel kaks Kuressaare Ametikooli viimistlejat Signe ja Eva-Liisa. Meil oli tore koos olla, tegime kõike ühiselt: käisime koos 8-tunnisel matkal Helsingis (ise olime giidid) ja ühel reede käisime vaatamas *Monster Jam'i*, kus esinesid kuus suurt monsterautot. Vaba aeg oli meil hästi planeeritud.

Soome välispraktika õpetas uusi ja lihtsamaid töömeetodeid, tööturvalisust ja isemõtlemit. Ma olen nüüd tööalaselt rikastanud rohkem oma teadmisi ja see oligi minu eesmärk. Soome on ikka tööalaselt kõvasti arenenum ja ka paremini juhitud riik. Tööseadused näevad ette kohvipause ja mitte ülepinutamist. Soomlastega suhtlemine rikastas ka minu nii soome kui inglise keelt, noored soomlased rääkisid küll palju slängi, aga sellega harjus ära. Üldse jätsid soomlased mulle hea mulje – nad on töökad ja ausad. Hiljem sain endale juurde palju uusi sõpru, kelle üle mul on nii hea meel. Praegugi tunnen Soome-igatsust.

Minu eriala on ehitusviimistlus, aga ülejäänud viis noormeest Tartust olid üldehitajad. Nii ma siis puutusin hästi palju kokku üldehitusega, mis oli igati tore. See tegi mind palju targemaks, et sain näha/teha üldehitustöid. Nüüd valdab mind selline tunne, nagu oskaksin teha kõike. Kool on olnud nii hea, et saaksin isegi maja ehitamisega algusest lõpuni hakkama.

Ma ei soovitaks välispraktikal osalemist kõigile, on vaja ikka hoida Eesti mainet kõrgel ja iga mees selleks ei sobi. Välispraktikant peab ikka olema avatud, töökas ja oskama oma tegevusi planeerida, siis läheb tal hästi. Lõpetuseks, see välispraktika avas minu silmad ja loodan, et kunagi võiksin Soomes isegi töötada.

ITAALIA

Autor: Tatjana Verguljanets
Praktikale saatja: Narva Kutseõppekeskus
Praktikaettevõte: Fattoria Biologica Patrice
Eriala: pagar
Praktika kestus: 5 nädalat

Minu välispraktika Itaalias

Ei oleks varem suutnud ettegi kujutada, et saatuse tahtel ma sõidan välismaale ja asun seal tööle. Aga ometi läks nii ja ma veetsin Itaalias unustamatud viis nädalat.

Sõit Itaaliasse algas oktoobris, minu sünnilinnas Narvas oli siis sügav sügis. Esimene asi, mida Itaaliasse jõudes tundsin, oli soe õhk. Ma hingasin seda sisse ja olin sellest lausa lummatud.

Esmamulje

See esmaspäev tundus olevat pikim minu elus, tundus, nagu see ei lõppekski. Me lendasime neljakesi kõigepealt Riiga, kus istusime ümber teisele lennukile, mis viis meid otse Rooma. Roomas tutvusin põnevate vaatamisväärtustega Vatikanis ja Spoleto, mida ma ei unusta kunagi. Kohale jõudes olin ma üpris väsinud ja unine. Jõudsin vaid märgata, et minu elukoht oli väga hubane ja meeldiv, aga siis kohe vajusin sügavasse unne.

Meie kodu

Me elasime vahvas peres. Alessandra, Patrice ja nende kaheksateistkuune poeg David elavad talus, mis asub Spoleto linna lähedal. Nende maja paikneb mägede vahel ja igal hommikul imetlesin akendest avanevat suurepärast vaadet. Hoovil kasvasid kikiploomi puud, granaatõunapuud, õunapuud, kreeka päklikpuud, viigipuud, oliivipuud, ploomipuud, punased ja valged viinapuud, loorberilised, rosmariin. Selles talus tegelesin kõikide põhiliste Itaalias tehtavate töödega. Restoranis puutusin kokku oliiviõli valmistamise, veinitootmise, jahu valmistamise ja liha tükeldamisega. Talus toodeti ainult ökoloogiliselt puhast toitu.

Minu ülesandeks oli kirjutada Itaalias veedetud ajast ka meie projekti blogisse.

Siin on üks päev minu praktikast...

Täna oli avatud uste päev. Tuli palju Patrice vanu ja ka potentsiaalseid uusi kliente. Maria (kokk) ja Pavel olid aidanud Gian Luca t köögis. Gian Luca on kokk, kes on spetsialiseerunud orgaaniliste toitute valmistamisele. Nad tegid pastasid erinevate kastmetega. Maria (pagar) ja Ruja küpsetasid erinevaid kooke, küpsised, sarvesaiu jne. Meie alustasime varahommikul koos Alessandraga tööd – kasutasime erinevaid jahusorte nagu näiteks kamut – see on vana antiikne Egiptuse tera, väga palju kasutatakse ka seda makaronitoodete valmistamisel – või segale jahu – väga tume, kuid hästi maitsev nisujahu; mais ja kõva nisu. Kõige rohkem meeldisid mulle küpsised rosinatega ja männiseemetega. Me tegime ka ise koos retsepte!

AUSTRIA

Autor: Eugen Kaur
Praktikale saatja:
MTÜ EUROPEA
Eesti Keskus
Praktikakoha vahendas:
EUROPEA Austria
Eriala: metsatööstus
Praktika kestus: 8 nädalat

Õpin Luua Metsanduskoolis metsatööstuse erialal.

Viibisin praktikal Austria linnakeses Bruck an der Mur 2009. aasta suvel. Kuna mulle meeldib reisida, siis oli praktika mulle järjekordseks võimaluseks maailma avastada. Veel olulisemaks eesmärgiks oli kogeda võõra riigi metsatöökultuuri. Kõik seatud eesmärgid said täidetud ja Austrias viibimist ka täiel rinnal nautitud.

Juba praktikale minek oli huvitav ja reis põnev. Vaade, mis üle Eesti maastiku lennukiga lennates avanes, oli juba iseenesest teele asumist väärt. Lendasin Austriasse koos teiste eestlastest praktikantidega. Viini jõudes pidime edasi liikuma veel metroo ja rongidega. Kohapealne vastuvõtt oli küll vihmane, kuid inimlikul tasandil väga sõbralik. Olin alguses niivõrd üllatunud kohalikust külalislahkusest, et hakkasin isegi kahtlema selle lahkuse motiivides. See oli aga täiesti asjatu, austerlastele ongi omane meeldiv läbisaamine ja abivalmis suhtumine.

Praktika pakkus vaheldusrikast tööd ja mitmekesist keskkonda. Tutvusin paljude erinevat inimestega nii töö juures kui ka vabal ajal. Praktika käigus sain teha mägedes sellist metsatööd, mis tunduvalt erines kodumaisest. Enamus praktikast mooduski mägedes, mis oli iseenesest väga põnev ja uudne, aga loomulikult tekitas teatud raskusi, sest metsades, mis asuvad mägedes 45-kraadise nurga all, ei ole just kerge liikuda. Näiteks siis, kui käisime mägedes kitsedele soola viimas.

Ülemustega probleeme ei tekkinud, kuna oskasime piisavalt inglise keelt. Samuti võimaldas üksteist hästi mõista Eesti metsanduse süsteemi sarnasus Austria metsandusega. Praktika jooksul käisin tööl kolmes erinevas ettevõttes. Töö oli vaheldusrikas ja usaldus nii minu kui teiste praktikantide vastu suur, mis tekitas tööd tehes hea emotsionaalse seisundi. Ühes ettevõttes usaldati mulle auto, millega oli palju lihtsam mägiteid märgistada ja kontrollida nende korrasolekut. Samuti oli autost palju abi ka metsamõõtmiste korral.

Praktika ajal sain ka niisama ringi reisida. Loomulikult külastasin Viini, mille kultuuri rikkus ja arhitektuuri suursugus on Euroopas tuntud. Vabal ajal külastasin kohalike meelelahutusasutusi. Käisin piljardisaalides, vabaõhuhasseinides, mänguplatsidel ja proovisin kohaliku meelistegevust ehk pubiskäimist.

Loomulikult oli praktika ajal ka keerulisemaid hetki. Ükskord sattus mulle rongis kupeekaaslaseks joores meesterahvas,

Seal oli koos väga palju inimesi, nende hulgas mõned ajakirjanikud Hollandist, kes kirjutasid reportaaži Fattoria Biologica Patrice turismitalust. Nad kirjutasid meist ka! Külalised olid kutsutud tallu lõunat sööma. Meiegi lõunatasime koos nendega. Kui ruumi sisse astusime, kõlas meie auks aplaus. See oli neist tõesti kena ja toit oli samuti väga hea. Aga atraksioonid ei olnud veel selluga lõppenud. Sinna oli kohale kutsutud ka rahvamuusika ansambel, nad mängisid ja laulsid traditsioonilist Itaalia folkmuusikat. See oli nii lõbus! Õhtusöögil saime proovida traditsioonilist crema di Cedit. Alessandra selgitas meile, et see supp on lihtne ja et seda söid minevikus väga vaesed inimesed, kes ei jõudnud liha osta. Päeva lõpus olime kõik väga väsinud, aga väga õnnelikud ja rahul oma tööga.

Kõige raskem tööpäev...

Tänane tööpäev algas mulle ja Mashale väga varakult. Pagariäris algas töö juba kell kaheksa, sest meil oli suur tellimus. Peale tavalise arvu leibade pidime tegema ka kolme erinevat tüüpi kooke: marmelaadiga crostata't, porgandi- ja mandlikooki, õunakooki ja kahte tüüpi soolast küpsetist: kalamarja ja roheline kõrvitsa quiche'i ja pitsat ripiena con Erbe amare (see tähendab, et pitsa täidetakse mörude maitsetaimetega). Kõik need tooted olid eritellimisel, sest nende koostisosad on rangelt ökoloogiliselt puhtad ja väga tervislikud. Valge jahu asemel kasutasime täisterajahu. Suhkru asemel kasutasime fruktoosi ja päevalilleõli asendasime oliiviõliga. Piim ja koor olid asendatud sojajookidega. Kõik retseptid olid kohandatud ja modifitseeritud kliendi vajadustele vastavalt.

Me pidime tegema kaks võistkonda. Masha tahtis teha leiba, sest talle meeldis see rohkem. Mina aitasin Alessandral teha eritellimust. Hiljem, kui Masha leivad valmis sai, tuli ta meile appi. Lõunasöögiks olid kõik magusad asjad valmis.

Praktika Itaalias aitas mul astuda tulevastele tööellu, tunnen, et mul on eriala nüüd täitsa käes. Loodan, et elu võtab mind avasüli vastu. Eestiski võiks avada itaalia pagari- töökoja, kus mina meelsasti töötaksin, saaksin head palka ja jätkaksin tegelemist itaalia toiduga.

SOOME

Autor: Karmen Vigor

Praktikale saatja: Tartu Kunstikool

Praktika toimus:

Satakunnan käsi- ja taideteollisuusoppilaitos

Eriala: kunstiline kujundamine

Praktika kestus: 8 nädalat

Sellest on nüüd juba umbes üheksa kuud möödas. Huvitaval kombel ma polnudki varem Soomes käinud. Minu ja kahe meessoost kaaseksisteerija sihiks oli Nakkila, vorstikeste mitteametlik pealinn kohe Pori külje all. Igavikuline vaikne sõit pimedusse, bussi peatudes tundus, et olemegi jõudnud Eikuhugimaale. Paistsid vaid valged väljad ja üks eriskummaline valgustatud kirikutorn.

Esimesed hetked olid uskumatult põnevad – kohtumine uue kodu, kooli ja inimestega. Sisseelamiseks piisas vähem kui nädalast, päevad möödusid vaikselt ja võrdlemisi uniselt. Sotsialiseerumine edenes muidugi tunduvalt konarlikumalt. Esimesed nädalad käisime koolis, kus saime ise endale meelepärased kursused valida. Animatsioon ja fotograafia olid minu jaoks vist kõige põnevamad – midagi, mida varem õppinud ei olnud.

Ja märkamatult oligi kätte jõudnud seitsmes nädal. Istusime bussis, sihiks Pori läheduses asuv Põhja-Euroopa suurim lauamängufirma Nelostuote Oy (Kimble, Alias tootja). Olime juba varem selle kohaga tutvust teinud, kuid sellegipoolest oleks mulle peotäis palderjani ära kulunud, teada oli, et olles näinud meie portfoolioid, olid neil meie suhtes kõrged ootused.

Kohapeal enam nii hirmus ei olnud, kõik suhtusid sõbralikult ja julgustavalt. Saime ülesandeks joonistada kaartidele sõnu selgitavad illustratsioonid laste keeleõppimise mängule Lexico. Esimese päeva veetsime visandades ja ühist stiili otsides, mis oli kogu protsessi keerulisim osa. Töö läks sujuvalt, saime isegi kasutusse oma kabineti. Kokku tegime illustratsioone 300-le sõnale, ehk – igaüks tegi 100 sõna. Meeldejäävamad neist olid näiteks saladus, ilus, kõrge, pehme, kitsas, põgenema, õnnelik jne. Nuputamist jätkus kõvasti.

“Töö sai valmis ja kõik olid rõõmsad, meie saime väärt kogemuse ning sooja soovituskirja, nemad tasuta (ja seal juures rõõmsa) tööjõu ja eriti lähedad illustratsioonid. Kusjuures mäng tuleb müüki ka Eestisse. Meie jaoks aga on see suurepärase näide portfooliosse.”

kes oma pahameelt minu peal välja elada ja mind kupeest minemagi ajada tahtis. Tüli lõppes siiski nii, et kohalik napsumees isegi huvitus oma vestluskaaslase päritolust ja oli isegi teadlik, kus Eesti asub ja mis on selle pealinn.

Praktika oli meeldiv kogemus nii enda ja kui teiste inimeste tundmaõppimiseks. Samuti sain täiendada oma erialaseid teadmisi ja oskusi. Mulle meeldis rakendada oma inglise keele oskust välismaalastega suhtlemisel.

“Praktikaleminekut võib muidugi karta, kuid selle hirmu peab kontrolli alla saama ja enda heaks tööle panema. Hirmu tuleb võtta väljakutsena ning see ületada.

Kas on midagi, mis annaks inimesele enam kui iseenda ületamine? Mina vastan julgelt sellele küsimusele: “Ei ole!”

SAKSAMAA

Autor: Marge Massa
Praktikale saatja: Kuressaare Ametikool
Praktikakoha vahendas:
Plöni Ametikool
Eriala: sotsiaalhooldus
Praktika kestus: 3 nädalat

Praktikandina Leonardoga Saksamaal

Olen erialalt sotsiaalhooldaja Pärnumaal Audru vallas ja töötanud nii eakate hooldekodus kui koduhooldajana üheksandat aastat. Tundsin, et mida aasta edasi, seda rohkem tekib küsimusi. Vastused jäid aga tihti saamata. Tuligi õppima minna ja oma küsimustele vastuseid saada, et osata igale olukorrale õige lahendus leida. Aga paraku on nii, et mida enam õpid, seda rohkem tahaks teada ja taas olengi Kuressaare Ametikooli õpilane. Seda enam, et nüüd, kus olen näinud, kuidas mujal maailmas asjad käivad, tahaks ka meie hoolduse parane-misele kaasa aidata. Võin uhkusega öelda, et minu välispraktika kogemus aitab kaasa uue rajatava hooldekodu sisustamisele. Oman kodukandis ainsana nii värsket ja praktilist kogemust ja jagan seda meeleldi.

Ma ei kahelnud hetkegi, kui võimalus välispraktikaks kooli poolt välja pakuti. Panin end kohe praktikandiks kirja. Olin väga õnnelik, et üheks praktikariigiks oli just Saksamaa, kus tänu saksa keele valdamisele sain kogu praktikast maksimumi võtta. Minu praktikakohaks oli väikelinna Preetz'i eakate hooldekodu. Kuna saksa keele ja kultuuriga on mul olnud aastaid kokkupuuteid läbi sugulussidemete, siis oli see aeg minu jaoks üks suur äratundmisrõõm. Praktikakohaks oli eakate hooldekodu „Haus am Klostergarten“, mis tõlkes tähendab maja kloostriaias, sest hooldekodu naabriks oligi kloostrikom-pleks kauni pargi ja lillepeenardega.

Praktikal olime kahekesi koos Sõmera eakatekodu töötaja Irinaga ja seegi oli hea, sest kodukandi õlga on ikka kodust kaugel hädasti tarvis.

Elukoht oli eramajas ja perenaiseks proua Astrid, kes oli ligi 70-aastane. Meid võõrustanud maja-prouale poleks ealeski niisugust vanust julgenud pakkuda. Milline rõõm! Moekad riided, alati maitsekalt meigitud. Saladuseks aga nii lihtsad asjad: pikad jalutuskäigud, tervislik toit ja hulk huvitegevusi. Kalender kõõgi seinal oli täis planeeritud: keelekursused, naiselts, ujumine, aeroobika, kohviõhtu sõbrannaga, heategevus... See oli üks tõsine õppimise koht, kuidas nooreks (nooruslikuks) jääda! Eriti muljetavaldav oli proua Astridi autojuhtimisoskus. Ta suutis autosid täiskiilutud parklas oma pisikese Volkswageni nii meisterliku ja osava tagurdamisega ülikitsastes tingimustes ära parkida, et võttis lausa tummaks. Sõnadesse on seda raske panna, seda tuleb näha ja kogeda.

Teine ja põhiline õppimise koht oli muidugi meie praktikakohaks olev eakate hooldekodu. See oli nagu aarete saar, kus iga päev aina varandust ammutasime. Esimeseks asjaks hooldekodu töökorralduses oli täpsus, mis kehtis igas asjas. Kõik teadsid, mida tegema pidid. Ajakava personaliruumi seinal näitas minutilise täpsusega, milline töö just kellelgi käsil pidi olema. Kui kohvipaus pidi lõppema 10.38, siis nii see ka lõpetati ja teisiti ei saanudki olla. Õhkkond oli sõbralik ja loomulik. Mitte tehtult, vaid tõeliselt ja siiralt nii töötajate kui klientide suhtes. Näiteks, kohtudes majas ükskõik kellega, tuttava või võõraga, töötaja või kliendiga ja kasvõi sajanat korda, tervitati alati. Kogu aeg oli tunne, et oleme üks suur pere ja head ammused tuttavad.

Juba esimestel päevadel hämmastas meid, et hooldekodus oli palju meestöötajaid. Noored mehed hooldasid eakaid nii suure südamlikkusega, et vaadates silmanurk märjaks kippus. Kadedaks tegi

muidugi ka. Uurides, kuidas nad niisuguse eriala on valinud, selgus, et neljast noormehest kaks olid ametikooli õpilased ja kaks olid al-ternatiivsõjaväeteenistuses.

Minu suurim ja kõike kokkuvõttev praktikamulje oli soe ja austav suhtumine eakatesse inimestesse. Seda kogemust olen erialal tööta-des püüdnud edasi anda nii palju kui võimalik. Tehnilised abivahen-did kergendavad küll hooldaja tööd, kuid ei saa asendada inimlikku soojust ja armastust. Eriti meeldis mulle turvanuppude kasutamine osakonnas, kus klient sai oma abivajadusest teada anda nii oma voo-dist kui tualetti kasutades. Signaaltuluke süttis nii kliendi ukse kohal kui ka personaliruumis. See andis kliendile privaatsuse ja hoidis kokku hooldaja jalavaeva. Minu jaoks täiesti uus avastus oli nutikas turvavöö mugavas tugitoolis või voodis niisugusele kliendile, kes omapäi võiks ekslema minna. Muide – voodi ette võret tõsta oli keelatud, sest see tähendas kliendilt vabaduse võtmist. Ka personalitööd kergendasid tar-gad masinad, mida mina siiani polnud kohanud. Näiteks pottide ja siib-rite tühjendamise ja pesemise masin.

Natuke saime oma väikest maad ka neile eeskujuks seada. Meid, kes me arvutitega juba kokku kasvanud oleme, hämmastas väga, et kõik kir-jatööd tehti paberil. Arvutit osakonnas lihtsalt ei olnud. Kõik klientidesse puutuv kirjutati iga vahetuse lõpus täpselt üles ja köideti kaustadesse. Tundus hirmus aja ja paberi raiskamine. Arvutis info talletamine oleks minu arusaamist mööda tunduvalt otstarbekam olnud. Ainus asi, millest Saksamaal puudust tundsin, oligi internet. Aga olgu peale, küllap saavad neistki kord „e-inimesed“ või vastupidi – meist jälle „paber-inimesed“.

Kuna töö oli vahetustega ja nädalalõpud vabad, jäi aega ka väljasõitudeks. Käisime Lübeckis martsipani ostmas, Kielis modernset linnapilti imetlemas, Hamburgis sadamakail jalutamas ja veel paljudes ümberkaudsetes väikelinnades. Reisisime rongiga, rongiliiklus on tihe, rongid mugavad ja sõit tasku-kohane. Nii läksid kolm nädalat lennates.

“Tulevastele praktikaleminejatele soovitan kindlasti keeli õppida. Siis saab palju küsida ja uurida, sest ilma küsimata pole ju ka vastuseid. Võrreldes kodumaisega laseb välispraktika näha eriala hoopis laiemalt ning kaasa tuua uusi mõtteid. Ehk mõnel teisel erialal saab käte ja jalgadega asju selgitada, kuid hooldustöö on suhtlemise koht. Seda võin läbi praktika ja töökogemuse kindlalt kinnitada.”

SOOME

Autor: Kairi Kaasik
Praktikale saatja: Kuressaare Ametikool
Praktikakoha vahendas:
Ravintolakoulu Perho
Eriala: kokk
Praktika kestus: 6 nädalat

Kõik sai alguse sellest, kui ühel päeval tuli rühmajuhataja meie juurde jutuga, et välispraktikat saavad Soomes ja Rootsis teha ainult need, kellel hinded ja kõik muu on korras ning palus mõelda selle peale. Tegelikult ma ei kahelnudki pikalt, sest väike soov oli juba ammu võõrsile praktikale minna söögitegemise oskusi arendama ning miks mitte alustada oma naaberriigist Soomest.

Peale seda, kui minu avaldus sai kinnituse ning ma olingi üks minejatest, algas tihe ettevalmistusperiood nii inglise kui soome keeles. Tegime uurimistöö Soome rahvusköögi, kultuuri kui kõige muu kohta. Meil toimus palju kokkusaamisi, ettevalmistamist ja iseseisvat tööd, et kõigest auga välja tulla.

Mind pani kohe alguses muretsema, kuidas ma võõras linnas, võõra kultuuri ja võõraste inimestega üksi hakkama saan, sest kõik teised olid kellegagi paaris või kolmekesi, kuid mina ainsana üksi. Kohale jõudes tuli meile Perho koolist vastu Johanna, kes oli meile järgneval sisseelamise nädalal teejuhiks.

Selle nädala sees külastasime kõiki praktikakohti. Mina sattusin *lounge*-tüüpi restorani „MECCA“. See oli väga tore, sest veel enne kui üldse mingist praktikast räägiti, olin mõelnud endamisi, et seekord tahaks *lounge*'is praktiseerida. Kui uksest sisse astusime, tuli rõõmsalt meile vastu restorani peakokk Petteri, kes tutvustas maja ja selle nõ. telgitaguseid. Üleval oli *lounge* ja allkorrusel restoran, õhkkond oli vägagi hubane. Kööki astudes tundus, nagu oleksin teatrisse sattunud, sest kööki eraldasid saalist vaid klaasseinad, mis restorani lahtioleku ajal olid avatud ja külastajad said kõike köögis toimuvat oma silmaga jälgida. Kui köök oma tegemised lõpetas, sulgusid ka klaasseinad. Kõige hämmastavam oli hügieen, kui puhas kõik oli! Isegi kõige kiiremal ajal suudeti puhtust hoida ja selle koha pealt oleks mõnel meie ettevõttel nii mõndagi õppida. Jäin pikisilmi ootama, millal ma juba siia tööle saan tulla. Sellel kauaoodatud päeval olin mina esimene, kes kohale jõudis. Trepil ootas Petteri, kuid enne jõudis kohale üks Soomest pärit praktikant, kellega kohe jutule saime ja kes mind hiljem pisut kõrvalt õpetas, sest ta oli seal juba 4 nädalat.

Mind võttis vastu suurepärase kollektiiv – nii köögitoimkond kui teenindajad, kõik olid supersõbralikud! Iga hommik algas ühise kohvilaua taga. Peakoka parem käsi Jussi andis mulle paberi, kuhu olid kirja pandud minu päevased tegemised ja mis kellaajaks oli vaja need valmis saada. „Eks iga algus vajab harjumist, kuid kunagi pole vaja häbi tunda, kui miskit ununeb või kui abi on vaja“, ütles mulle Jussi.

Kogu köögitoimkond oli lihtsalt nii võrratu, kõik abistasid kõiki. Kolmandal päeval pandi mind juba külmlleti abikokaks, esimesel kahel päeval ma jälgisin ja panin kõrva taha. Kui mingi tellimus tuli, siis öeldi mulle, mida ma tegema peaksin. Ma ei tundnud ennast mingi tühise praktikandina, vaid osana meeskonnast! Mida aeg edasi, seda usaldusväärsemana neile tundusin, mind pandi isegi praadide tegemisel proovile ja ma ei teinud neile häbi. Kui peakokk isiklikult tuli ja kiitis mind taevani, siis ma lihtsalt tundsin, et pole midagi, millega ma hakkama ei saaks!

Praktika vältel oli ununenud pabin, et ma pean üksi hakkama saama. Nüüd mõtlesin pigem nii, et kui hea on iseseisev olla ja ei pea sõltuma kellestki. Välispraktika andis mulle tohutu positiivse laengu, eelkõige seltskond, kellega päevast päeva koos sai oldud. Köögis õppisin tohutult juurde iseseisvust ja enesekontrolli – kui miski ei tule kohe esimese korraga välja nii kui peaks, siis ei tohi pead norgu lasta, vaid teha senikaua, kuni välja tuleb ning analüüsida, mis täpselt välja ei kipu tulema. Köögis oled osa meeskonnast, mille igal liikmel on individuaalselt täita väga tähtis ülesanne, see on nagu kaardimajake, kus kõik kaardid peavad olema stabiilselt paigas, teisiti see lihtsalt laguneks.

Just seda mõtlen iga kord köögis olles. Ma olen palju rohkem valmis abistama teisi, mulle läheb palju rohkem korda see, kuidas teistel läheb, kuidas nemad hakkama saavad, sest tean, et mina saan igal juhul hakkama. Seetõttu võin kõike kogetut ja õpitut teistele edasi anda, enda kogemustepagasit teistega jagada, teisi motiveerida välispraktikale minema. Kaotada pole ju tegelikult mitte midagi, aga juurde saada on tohutult!

“Tulevastele praktikantidele soovitan pealehakkamist, kainet mõistust ja tahet näidata, milleks nad tegelikult suutelised on!”

BELGIA

Autor: Marit Ilison
Praktikale saatja:
Eesti Kunstiakadeemia
Praktikaettevõte:
Intermasco N.V.
Eriala: moekunst
Praktika kestus: 26 nädalat

Päris siiralt tunnistades pean ütleva, et ma ei ole kindel, kas ma ikka käisin ja olin päriselt praktilal. Isegi vahel seal koha peal olles tundus mulle, justkui kõnniksin unes, rääkimata nüüd tagasi vaatamisest, mil kogu kogemus täiesti ebareaalsena tundub.

Praktikakoha leidmine ei olnud kerge, sest kui eelmise aasta varasügisel selgus, et eeldatav koht Londonis on pankrotti läinud, tuli kiiresti midagi uut leida. Moedisainerina on ideaallinnaks muidugi Pariis, kuhu aga jala ukse vahele saamine või isegi mingisuguse õhkõrna virtuaalse kontakti saavutamine on ääretult raske. Ahastuses ja pisarate äärel otsustasin, et peab midagi muud proovima, ning pea et õnne läbi sattusin Belgiasse ühe tuntud disaineri stuudiosse. Kõik käis üllatavalt kiiresti – ju pidi siis nii minema – ja vähem kui kolme nädalaga olin juba Euroopa alternatiivse moe pealinnas end sisse seadnud. Ja veel KUUH end sisse seadnud. Jutumärkides teksti-katked on väljavõtted minu praktika-aegsetest blogipostitustest sõpradele.

Kui püüaksin välja tuua eredamaid sündmusi, siis see on raske, sest mida iganes ma sel perioodil ei teinud, avastasin end tihti lausumas: “Ma ei ole seda kunagi varem teinud”, “Minuga ei ole kunagi midagi sellist juhtunud” või “Ma ei ole kunagi midagi sellist näinud” – unustamatuid hetki jagus vasa-kule ja paremale. Ja nagu alati peab kõik lõppkokkuvõtteks tasakaalus olema, oli nii üdini positiivseid kui ka ääretult ebameeldivaid kogemusi.

Kogu praktika aja elasin ma umbes 8-ruutmeetrisest puust kastis. Hmm... kui te nüüd püüaksite ette kujutada väikest sauna eesruumi, kus on rinnakõrgune lavats voodi/madratsi jaoks, nagi, kitsas seina ääristav laud, tool ja küllaltki suur aken, siis ehk saaksite aimu. See eriline koht – *The Loft*, nagu kohalikud seda kutsuvad – on ühe heas mõttes hullu mehe elu- ja kunstiprojekt (*Life and Art project*) ning kujutab endast 5-korruselist vana tehasehoonet, mille 2.-4. korrusele á 200 ruutmeetri elab kokku 15 üürilist. Kui 4. korrusel on 3 tuba, siis 2. ja 3. korrusel on mõlemal 6 puust kasti, ühiskööök ja WC-vannituba. Kujutluspildi manamiseks võiks ette kujutada ruumis sees olevat kämpingut. Ja meie korusel oli veel kiik, mis lapsepõlvemikuna võlus mu südame. Hoolimata esialgsest ebakindlusest sai sealviibitud ajast üks parimaid perioode mu elus. Seal oli palju erinevast rahvastest ja erineva erialase taustaga praktikante, õpilasi ja loomungulisi inimesi. Olen rohkem kui veendunud, et mitmed seal loodud kontaktid ja kohatud sõbrad jäävad kestma aastateks ning läbielatud kogemused hinge igaveseks.

Selline kommuuniselamine õpetab väga hästi teistega arvestamist – tajumist, mil on aeg rääkida ja mil mitte, mil keerata muusika põhja ja keerelda tantsides ennastunustavalt mööda korrust, mil oma kastis vaikselt raamatut lugeda. Vahel oli boxis niigi mõnus, et hoolimata ilusast ilmast, ei tahtnud kuidagi seal lahkuda ja terve päev mööduski esialgselt klaustrofoobilisena tundunud kastis. Samuti kaovad sellises keskkonnas kõik tabud, sest kõik on kuulda ning seni, kuni mul ei olnud veel kardinat, ka näha. Täielik *Big Brother show*.

Üllatavaks uueks tundeks oli koduigatsus, mida ma varasemate välismaal elatud perioodide ajal ei ole kogenud. See sümptom kujunes eriti raskekujuliseks pärast laulupidu suviselt Eestimaaalt naastes. Ei ole neil seal väljamaal selliseid traditsioone, valgeid öid, musta leiba ja suurte puudega põlismetsi. Õnneks meenutavad säärased hetked välismaavaimustuse kõrval seda, kui väärtuslik on meie kodu ja armas Eestimaa ning ma olin ülimalt uhke, kui sain rääkida meie laulupidudest, visadusest ja talongi-ajast.

Erinevaid igapäevaseid lummavaid kogemusi on veel mitmeid ja mitmeid, ent olulisimad olid kindlasti need südamligid inimesed, kellega kohtusin, suhtlesin ja igapäevelu trajektoore jagasin.

Ja lõpuks mu peamisest eesmärgist – erialasest praktikast. Millestki, mida on raske sõnadesse panna. See oli raske, pingeline, vahel täiesti marruajav, kuid kirjeldamatult vajalik, hea ja tugevat aluspõhja loov kogemus. Meeletult pikad päevad ja unetud ööd enne Pariisi moenädalat. Postitused sõpradele: “Orja-aeg hakkas. Töötame 12-14h päevas, ka nädalavahetusel” ja säreisev õhkkond said aga kompenseeritud selle tõelise tunde ja võimalusega olla PÄRIS moemaailma südames uute asjade sünni juures; nende üürikeste hetkedega, mil sai suhelda üks-ühele disaineriga, saada otsest tagasisidet ja näha tootmissooja MINU ENDA DISAINITUD TOODET. Töötada koos andekate ja tunnustatud inimestega, õppida seda, kuidas asju ajada ning ka seda, kuidas mitte. Kogemus oli nii huvitav, et soovist näha tervet kollektiooni valmimise tsüklit, jäin praktikale kauemakski, kui ametlikult ette nähtud.

Faktor, mille olemasolu mu kogemust veelgi täiustanud oleks, oli keeleoskus, sest esialgu kohalikust flaami keelest mitte silpigi aru saades kaotas suure osa vajalikust infost ja teadmistest, mis muidu niisama kaasa oleks tulnud.

Mõned väljavõtteid blogipostitustest Pariisi moenädalala show-eelsetest ajast ja hetkedest:
„Nüüd me siis olemegi järjest 3 nädalat iga päev tööl käinud ja 12-15 tundi täristanud. Hea on see, et enamasti töötasime regulaarselt sama kellani (nt kl 22) ja organismus harjus rütmiga ära ega tundnudki nii suur väsimust. Ja kui ühel päeval kella poole seitsmest vabad olime, tundus, nagu oleks enne lõunat juba koju saanud :D, samas viimasel neljapäeval-reedel lõpetasime peale südaööd ja see oli natuke liiaga palju. Mul kulub kojukõndimiseks – olenevalt väsimusastmest ja sammukiirusest – umbes 25–35 minutit, siis otse voodisse ja hommikul vara jälle tagasi tööle masina taha. Vahel tekib tunne, et mingit pausi pole, konstantne õmblemine aint. Neljapäeval oli mul totaalne EI!-päev. Kõik ärritas ja käis närvidele. Õnneks on meie tööseltskond lahe ja üleväsimusest toodame tihtipeale huumoripärleid, kuid kui nii palju aega koos veeta, viskab igapäev mingi hetk üle. /.../

Lõuna paiku hakkas modellide casting. Just paar päeva tagasi (sel ainsal vabal pühapäeval) olin saanud jahmatava kogemuse, kui jalutasime sõbrannaga läbi linna „punaste laternate“ tänavalt. Ma olin väikesena Hamburgi Reeperbahnil käinud, kuid jah... selliseid tõelisi vaate/müügiaknaid ja “nukke” ei olnud varem näinud ning olin jahmunud, kui tabasin end showroomis mõttelt, et ega see castingki ideeliselt midagi teistmoodi ei ole. Jajaa... muidugi on glamuur, disainer, kaunid rõivad ja catwalk – kuid idee on ju sama – müüa oma keha... Ja nii valusalt karm on see värk..

Samaaegselt komplektide kokkusalamisega hakkasid disainer ja stilist ka show üldist stilistikat katsetama. Nii oli esimeseks ideeks teha mustad ujumismütsid. Sellega oli väga-väga kiire. Kiirelt möödud, arvutused ja lõike kallale, kuni tuli assistent ja ütles STOP! Drop the hat! Kinnas-varrukaid on vaja! Selliseid sõrmedeta... Kiiresti! No egas siis midagi. Uued möödud, arvutused ja lõike kallale. Ega seal ju mingit erilist lõiget ei olnudki, lihtsalt ebakindlus, et kas 15 cm käsivarre ümbermõõtu on ikka õige... Ja nõudmised poidlaaugu kujule olid väga kõrged. /.../

PRANTSUSMAA

Autor: Kennet Leetmäe
Praktikale saatja: Rakvere Ametikool
Praktikaettevõte:
CGEM, Enterprise Generale du Batiment
Eriala: üldehitus
Praktika kestus: 4 nädalat

Alustame siis sellest, kuidas mul tekkis ainulaadne võimalus sooritada praktika välismaal.

Täpselt kolm aastat tagasi alustasin õpinguid Rakvere Ametikooli üldehituse erialal. Kohe esimesel kursusel räägiti meile võimalusest minna kolmandal kursusel välismaale praktikale. Sellest rääkisid meile väga ärevas olekus kolmanda kursuse õpilased, kes olid ise omal nahal seda kogenud. Nähes neid õnnest tulvil õpilasi, tekkis ka endal tahtmine välismaale minna.

Kaks aastat hiljem, kolmanda kursuse alguses, jagati meile välismaale praktikale kandideerimise ankeedid. Tahtjaid oli muidugi palju ja selge oli see, et kõik õpilased sinna minna ei saa. Valiti välja usinamad ja parimate hinnetega õpilased ehk siis need, kes pingutasid selle nimel, et välismaale praktikale saada. Üldehitajatel avanes võimalus kandideerida Hispaaniasse, Prantsusmaale ja Saksamaale.

Mina sain praktikale Prantsusmaale ja sellest, mis seal toimus, ma kohe teile ka räägin! Praktikakoht asus meil Lõuna-Prantsusmaal Toulouse'i linnas. Linn oli suur – enam kui miljoni elanikuga. Elasime hotellis, kus oli palju teisigi Prantsusmaal õppivaid õpilasi. Sealne õhkkond oli lausa fantastiline, sest lõunamaa inimesed on väga rõõmsameelsed ja abivalmis. Elamistingimused olid väga head, hommiku- ja õhtusöök olid hotelli poolt. Tubades olid söögitegemis- ja pesemisvõimalused. Uksed käisid lahti ainult kaardi abil nagu Soome või Rootsi laevade kajutites. See tekitas väga turvalise tunde. Hotelli esimesel korrusel olid vaba aja veetmiseks olemas erinevad meelelahutamise võimalused: kabe, lauajalgpall, piljard ja mis peamine – internetiga arvutid, et suhelda pere või sõpradega.

Praktikal käisin ma firmas, mis tegeles betooni- ja müüritöödega. Tööpäev algas kell kaheksa hommikul ja lõppes kell neli, vahepeal oli tunnine lõuna. Tööl käisin metrooga, mis väljus kohe sama hotelli tagant, kus ma elasin. Sõitsin kuus minutit metrooga, siis veel ainult kahe minuti jagu jala käimist ja olingi objekti ees, kus ma töötasin. Ärkama pidin ma umbes poole kaheksa paiku, et jõuda enne tööleminekut hambad pesta ja süüa.

Firma, kus ma töötasin, oli üks suurimaid betooni- ja müüritööde firmasid Prantsusmaal. Objektiks oli koolimaja. Töölisi oli, olenevalt päevast, umbes 10-15.

Kogu meie õmblustiim oli väga tubli ning erinevalt viimasest, sügisest showst, mil nad õmblesid kuueni hommikul, olime meie juba veidi enne kolme peaaegu valmis. See-eest viimased minutid olid hullud. Ma ei saanud aru enam, kas nutan või naeran. Nimelt oli veel paar bolero-pluusi kokku overlockitada, kui kõik järsku mühinal koristama ja pakkima hakkasid. Ma oleksin ka hea meelega harjaga mööda showroomi ring tuisanud, kuid ei saanud mitte teist praktikanti, kes bolero-projektiga tegeles, üksi õmblema jätta. See oli tõesti väga absurdkoomiliselt KURB. No mida sa teed, kui kaheksa inimest sind pärast harjarallit pingsalt jälgivad ja mõttes neavad, sest nad ei saa veel koju minna. Hüsteerilise naeru varjus ma vist tegelikult nutsin.. /.../

Kui muidu oli kõik rahulik ja chill, siis modellide riietamine, mida ma tegin esmakordselt (hmmm... ükskõik milline varasem moeetendus ei ole siinkohal mitte kuidagi võrreldav), oli ülemõistuse kogemus. Peale oma modelli riietamist tõttasin appi assistendile ning siis juhtus midagi hullu – assistendi teise looki pluusi lukk läks katki. Ja see oli oranži karusnahaga pluus. Minu suur käsitöö ja vaev. Pidime mõlemad nutma hakkama. Päriselt. Sel hetkel on nutt nii kurgus ja käed nii värisevad ja maailma lõpp ongi kohe käes. /.../ Show hilines umbes 40 minutit ja kestis kokku KAHEKSA MINUTIT. Pool aastat tööd ja meeletu rahalise ressursi kulu. Ja seda kaks korda aastas... “

Karm, kuid moetööstus ongi selline ja tasuta töö praktikandina on moemaailmas iseenesestmõistetav nähtus. Iga suurema moemaja ukse taga on järjekord kandideerijaid, kes kõik on nõus kogemuse nimel tasuta ennastunustavalt rügama. Eestis ei ole see sugugi nii populaarne, arusaam asjadest on teine ning just seepärast on oluline minna ja süsteemi ise lähemalt uurida. Mul on ülimalt hea meel, et on olemas Leonardo da Vinci programm, mis seda natukenegi valutumaks teeb ja majanduslikult suureks toeks on!

“ Niisiis tänan ma siinkohal kõiki visionääre ja otsustajaid, kes kunagi sellisele ideele on tulnud ja programmi välja on töötanud. Loodetavasti saab selle programmi kaudu tulevikus aina rohkem ja rohkem ettevõtlikke noori piiri taha kiigata, sest maailmamastaabi maitset ei ole Eestis küll võimalik kuidagi kätte saada. ”

Kõik nad olid väga sõbralikud ja abivalmis ning kohtlesid mind kui võrdset kaastöölist, mitte nagu praktikanti, kes mõne asjaga hakkama ei saaks. See tõstis minu enesehinnangut väga.

Suhtlemisega probleeme ei tekkinud, kõik käis põhiliselt inglise keeles, aga kui midagi jäi arusaamatuks, siis näidati käte ja jalgadega ette. Prantslased on väga usinad ja täpsed töölised. Nende töötempo on kiire ja tehtud töö kvaliteetne. Kuna olin arvestanud sellega, et ma lähen Prantsusmaale praktikale ja mitte puhkusele, ei tekkinud mul erilisi raskusi nendega ühes tempos töötada.

Olen väga õnnelik selle üle, et eesti õpilased saavad oma teadmisi ja oskusi arendada just sellistes riikides, kus töökultuur on teistsugune kui Eestis. Ehitustööd nii väga erinevad polegi, sest koolimaja ehitatakse ikka samamoodi betoonist üles nagu teisteski riikides, aga just see, kui täpsed ja kiired nad olid, hämmastas. Müts maha nende ees.

Tulevastele praktikantidel soovitaksin ma ainulaadsest võimalusest kinni haarata, kuna teist sellist võimalust ei pruugi enam eluaja jooksul tulla. Selline praktika mitte ainult ei anna sulle uusi töökogemusi, vaid avardab läbi teise kultuuri ja väga sõbralike inimeste sinu silmaringi. Välispraktika aeg oli unustamatu aeg.

SAKSAMAA

Autor: Konstantin Nevidemski
Praktikale saatja:
Pärnu Saksa Tehnoloogiakool
Praktikakoha vahendas:
Technologie- und Berufsbildungszentrum
Königs-Wusterhausen
Eriala: elektrik
Praktika kestus: 6 nädalat

Kui kuulutati välja välispraktikale minekuks avalduste vastuvõtmine, käisid koolis ringi kurjad jutud, et eelmise aasta poistel, kes Saksamaal käisid, olid mingid jamad olnud. Kuid poisid ise rääkisid, et kõik oli normaalne. Minu kursuselt mõned klassivennad võtsidki oma avaldused tagasi, tõenäoliselt kartsid, et välismaal võib minna halvasti, ja jäid Eestisse praktikavõimalust otsima.

Meie kümnekesi olime aga 18. mail Tallinna lennujaamas, et alustada lendu Saksamaa pealinna Berliini. Meid võttis lennujaamas rõõmsalt vastu sõpruskooli juhataja ja viis meid otse majutuskohata väikses Pätzi külas umbes 40 km Berliinist. Teel auto aknast välja vaadates võis kohe aru saada, et Saksamaa on ikka hoopis midagi muud kui väike Eesti, et tegemist on tõelise suurriigiga. Ei jõudnud märgatagi, kui olime juba sõpruskoolis. Kuna kohud olid juba tühjad, juhutati meid kohe sööklasse – see oli päris hea algus. Elasime ühes piklikus majas, kus kahe inimese kohta oli üks tuba, ja kui tuppa sisse astusime, oli voodi peal isetehtud pehme mänguasi, mille kaelal oli kiri „Tere tulemast!“ – mõtlesin siis, et küll see on ikka hästi ja südamega tehtud. Veel oli meil seal suur võõrastetuba, kus saime veeta vaba aega, rääkida ja vaadata telekat või olla arvutis, oli ka võimalus tegeleda spordiga.

Esimesel nädalal meile tutvustati ettevõtteid, kus pidime oma praktika läbima. Minu töökohaks sai väike elektriga tegelev perefirma, kus töötas umbes kümme inimest. Kui hommikul sinna kohale jõudsime, võttis meid alati rõõmsalt vastu meie perenaine, kes töötas firmas sekretärina, ja peremees, kes oli elektriinsener, ja muidugi nende kaks labori Willy ja Ziino – nii vägev oli tuppa sisse astuda, sest koerad nii ootasid meid. Kui praktika aeg hakkas läbi saama, ütles peremees Willy, et Willy ja Ziino vist tahavad meiega Eestise kaasa tulla.

Minu jaoks oli see väike pere hea näide sellest, mida elus võiks saavutada ja andis hea mõtte minna oma erialal edasi õppima.

Töökaaslased rääkisid kõik saksa keeles. Koolis olime õpinud ühe aasta saksa keelt ja enne praktikaleminekut olid meil spetsiaalsed ettevalmistavad keelekursused, kus omandasime erialasõnu. Nii et töökohal enamasti ikka saime üksteisest aru, oli hea võimalus keelt praktiseerida.

Üks vanem ja paar nooremat töötajat rääkisid ka inglise keeles, nii et suurt probleemi üksteisemõistmisel ei olnud.

SAKSAMAA

Autor: Annika Kupits
Praktikale saatja:
MTÜ TH Liidu Projektid
Praktikakoha vahendas:
Arbeit und Leben Hamburg DGV/VHS
Eriala: Kultuuritöö
Praktika kestus: 11 nädalat

Kui ühel hommikul 2008. aasta veebruaris tööle tormates mu telefon helises, oli õhus tunda juba kevaderahutust, mis läbi viimase võimsa pakase ennast ikka läbi sulatas. Nii et kui mu sõber telefoni teel teatas, et veel on viimane võimalus kandideerida praktikale Saksamaale, Hamburgi, ja et kas ma tahaksin minna, ei saanudki ma mõistusega kohe aru, kust tuli minu jaatav vastus. Aga ta tuli. Ja kohe taipasin, et soov ennast proovile panna, katsetada seda, mis kõik minus veel peitub ja kõrvale hiilida hetkel-pole-küll-kõige-paremhakke-vabandustest, oli juba ammu kuskil jõudu kogunud.

Praktika välismaal – muidugi on see asjalik võimalus hankida erialaseid kogemusi, saada ülevaadet sellest, mis mujal toimub ja milliseid võimalusi maailm pakub. Aga kõige olulisem on iga inimese jaoks ju siiski tema enda areng ja elu. Ja kogeda ennast ja ümbritsevat maailma korra ilma oma turvalise harjumuskookonita, leida oma inimesed, paigad, värvid ja lõhnad võõral maal ja võõras linnas – see on päriselt see, mille nimel mina Leonardo da Vinci projektiga liitusin ja mille eest mina väga tänulik olen.

Kuigi toonase konkursi raames otsiti praktikavahetuse tarvis kultuuritöötajaid, oli osalejate arv mingil põhjusel kesine. Kahtlesin, kas olen ikka piisavalt aktiivne, andekas, mitmekülgne ja sobilik kandidaat, aga kuu aega hiljem Hamburgis teiste projektikaaslastega kohtudes said mu kahtlused mu enda sobilikkuse osas leevendust. Nimelt selgus juba tutvustusringis, et Lätis oli meie projektikaaslaste konkursis läinud sama konarlikult. Mul hakkas meie praktikajuhtide ehmunud nägusid nähes neist väga kahju, kui nad järjekordse umbkeelse läti keskkoolitüdruku käest välja püüdsid meelitada, mis on tema eesmärk, soov ja ettekujutus praktika osas. Üks neidudest oli keskkooli pooleli jätnud ja töötanud kaks aastat saekaatriks, teine oli näiteks seni olnud oma lapse kõrvalt köögitööline. Ja nii see jätkus. Olin vist näost juba päris ära vajunud, igatahes müksas mind mu kõrval istuv Riia neuu Anna ja vahetas minuga vandeseltslasliku pilgu. Pärast koosolekut haarasime teineteisest kinni ja paanilis-koomilise kiiruga saime selgusele, et vähemalt meie nägemus praktikast välismaal ja ootused selles osas on igatahes omavahel sarnased – leida väljakutseid, uusi kogemusi, uusi sõpru, näha kultuuri ja õppida keelt, püüda sulanduda sellesse paljude võimalustega linna ja projekti, leida selles enda koht.

Praktikakoha leidmine kõikide võimalike ja võimatute variantide seast ei ole alati lihtne, eriti veel juhul, kui püüad olla avatud kõikisugu huvitavatele pakkumistele, mille peale ise ehk ei olekski taibanud tulla. Minu hägustest, ent suhteliselt selgesuunalistest soovidest lähtudes tekkis mul lõpuks võimalus teha midagi sellist, mis Eestis päris võimatu, ja saada kogemus millestki, mis kuulub minu jaoks kõige tähtsamasse kategooriasse “elukogemus”.

Hakkasin tööl käima Hamburgi ülikooli linnakus asuvas kultuurikohvikus. Okupeeritud kohvikus. *Squat*-kultuur on nähtus, mille ajaloost ja olemusest siinmail teavad vaid need, kes kunagi Berliini või Barcelona ulmmaastikele uitama sattunud. Mis seal salata, asjas on sama palju nooruslikku utopiilist romantikat kui tundlikku närvi ja teadlikkust maailma ning ühiskonna valupunktide suhtes. „Cafe Knallhart“ oli koht, kus tudengid said näiteks ise süüa teha (ainult taimetoitu), kus tudengid said väga soodsalt juua kohvi ja teed (ainult õiglase kaubanduse tooteid), lugeda, mängida lauajalgpalli ja kor-

Kõige põnevam osa päevast algas aga ikka pärast töö lõppu, kui olime koju jõudnud ja ka teised meie koolikaaslased olid praktikalt tagasi. Iga päev võis kuulata põnevad lugusid, mis oli toimunud teiste töökohtadel ja meie jagasime oma muljeid. Reedeti sõitsime lähimase linna, et pidutseda, kohata uusi sõpru ja lõbusalt aega veeta.

Kui aega oli, sõitsime nädalavahetustel rongiga Berliini. Jõudsime käia läbi palju huvitavaid kohti, tutvuda Berliini südalinna ja igasuguste muuseumidega, mida oli Berliinis ikka päris palju. Mulle isiklikult meeldisid kõige enam Saksamaa poed, aga baarides ja ööklubides oli ka tore aega veeta. Vahet ei osanud kuhugi minna, siis lihtsalt istusime bussi, trammi, metroosse või rongi peale ja sõitsime ringi. Vaatasime koha, mis meile meeldis, tulime maha ja jalutasime. Klassivennaga jõudsime ka Berliini olümpiastaadionile – see oli meelde jääv koht sellepärast, et enne staadionit oli parkla kohale üles riputatud kolmkümmend Eesti lippu. Päris vingi oli hiljem Eestis vaadata Berliini olümpiamänge ja mõelda, et mina käisin seal!

- Ja tänu millele?

- Tänu sellele, et julgesin kirjutada avalduse, lahkuda kodumaalt kuueks nädalaks ja sooritada välispraktika Saksamaal.

“ Nii et tulevased välispraktikandid!
Kui pakutakse võimalust, siis võtke
pastakad kätte ja kirjutage avaldus!
Olen kindel, et te ei kahetse, millal siis
veel, kui mitte just praegu? ”

raldada pidusid. Aga alati ikka kõrgema eesmärgi nimel. Sest Knallharti seltskond ehk tegevtoomik oli antifašistlik ja oma olemuselt üldse igasuguste eetilisel küsitavate ühiskonnailmingute pärast südant valutav seltskond, kes alatasa võttis sõna ja tegi kaasa globaliseerumisega kaasneva kurikapitalistliku maailmakorralduse, diskriminatsiooni, rassismi ja lihtsalt lauslolluse vastastes aktsioonides ja demonstratsioonides.

Mina muidugi jäin kaalutletult vaatleja positsioonile. Kodumaal võin tunduda küll agar ja tulihingeline ökonoomuse ja tolerantsuse pooldaja, Hamburgis tundsin aga, kui vähe ma millestki üldse midagi hooman ja et Eesti on üks turvaline, lõhnav ja roheline, aga samas ka kuidagi vaakumlik ilmasopike, mis kenasti kaitstud selle eest, mis toimub mujal.

Hamburgis toimub kogu aeg tänavarahutusi – need on reeglina aga võimudega ilusti ja reglemendikooslaselt kooskõlastatud. Kui mõni subkultuur tahab mingit teemat tänaval avalikult “arutada”, siis on tal võimalus korraldada demonstratsioon-rongkäik. Kõik on tegelikult väga rahumeelne ja paikapandud; pealegi veel on sellised tänavaid sulgevad sõnavõtted ja arvamused nii tavaliseks, kodanikualgatuse rutiinseks, iseendastmõistetavaks osaks saanud, et kohalikud ei kergita kõige peale eriti agaralt kulmugi. Seega suudavad kilpide ja kiivritega märulipolitseinikud hämmastada veel vaid minusuguseid avastusretkelisi.

Seda, kuidas muidu rahumeelne ja rutiinne tänavaaüksioon kontrolli alt väljub, pidime aga kogema mõni aeg hiljem, kui politsei okupeeritud maja Rote Flora, kohalike antifašistide peakorterit, ümber piiras. Tegemist olla olnud valekaebusega, justkui varjanuks end seal üks rahvusvaheliselt tagaotsitav poliitilise ebasoosingusse langenud isik, et mitte öelda terrorist. Just sel segasel ja pineval ajal tulid mulle aga külla sõbrad Eestist. Minu uljas sõber Emajõe Ateenast sammus minu järel Rote Florasse, jalas tanksaapad, mustad püksid, peas soni ja käes kaamera (nuhke põhjusega pelgavas ja veel salapolitsei valve all olevas majas!). Mu sõber visati ilma igasuguse läbirääkimisvõimaluseta ja suhteliselt alandavalt välja, sest ma ei olnud senini ära õppinud seda, kui erinevad on märgisüsteemid eri kultuurides ja kui ettevaatlikult nendega seetõttu ringi peab käima.

Hamburgi aja toredaid kilde on sattunud ka mu toonasesse veebipäevikusse. Mõned sissekanded ilmestavad hästi seda miski, mida otsima olin läinud, või siis midagi, mis aitas mul võõras linnas sooja saada. Aprillikuu sissekandeid juhtumistest ja tähelepanekuist:

„Ühel õhtul olin teel kinno – tund aega rongiga minu roheluse ja pühademunadest raskete põõsastega pikitud eeslinnast. Kuskil neljakümnenenda minuti paiku vaatasin ka oma rahalise seisu üle ja tohoh! raha jääb kino jaoks väheks... aga kinno pean ma ju saama! Ja kuna kriitilistel hetkedel tasub alati kinni haarata põhimõttest – küll kuidagi ikka saab, kui ka kuidagi ei saa – siis jätkasin sõitu.

Kino ees müüs klassikaraadio saatel reklaamajalehti (või oli see pigem üks reipam moodus kerjata...) üks ekshiipi: tal oli juudi mütsike, mitu esihammast puudu, habemesse kaks patsi pununud, prillid kolmest kohast paigutatud ja üldse nägi ta välja nagu triiviks rahumeelselt kuskil liigest sebumisest ja konventsionaalsusest vabal merel. Just tema juurde ma oma abipalvega pöördusingi: “Vabandage, kas Te saaksite mulle laenata ühe euro? Ma toon kindlasti tagasi, Te olete ju ikka siin tänavanurgal ja mina käin siit iga päev mööda...”

Ja nii vahetusid meie rollid.

Ta oli esiotsa üsna jahmunud, et TEMALT keegi raha küsib, et keegi tema poole pöördub, teda tülitab. Kui ta esimesest ehmatuses üle sai, hakkas ta rahulikult taskus sobrama ja uuris: “Ahsoo, sa tahad filmi vaatama minna, jah? Mida siis nimelt? Ahaa - see on hea film, olen kuulnud. Ilusat filmielamust sulle siis!”

Järgmisel päeval aga ei olnud minu heategijat enam kino ees, kus muidu teda iga päev näinud olin – ta oligi minu lubaduse peale, et homme maksan tagasi, kuidagi ebamääraselt viibanud ja rahulikult venitanud: “Morgen, übermorgen, wann auch immer!” (Homme, ülehomme, millal iganes!) Koperdasin tema otsa alles paar päeva hiljem. Tema jaoks valmis pandud euro oli kohe taskust võtta. Ta ei tundnud mind esiotsa ära ja laenamist või võlguolemist ta ka eriti ei mäletanud, aga lõpuks oli mõlemal nii hea meel.”

*

„Ühel õhtul tahtsin oma lemmik-mangomüüja käest teadagi mida ostma minna, aga jõudsin tema leti äärde alles siis, kui mangod juba autosse pakitud olid.

Nägin vist väga kurb välja, sest pärast seda, kui ta oli mulle juba käredeal häälel seletanud, et miks nii hilja ja tulge homme jälle ja kõik on juba kokku pakitud, hakkas ta äkki auto poole tatsama ja ta poeg, kes parasjagu viinamarjakobaraid mädanenud isenditest vabastas, muigas, et “muidugi toob ta sulle su mangod” ja ta tassiski ühe kasti autost tagasi ja soovitas mulle ühte üpris lõssis ja mädaplekilist mangot: “Kui sa täna õhtul neid süüa tahad, siis see on kõige parem”. Mõtlesin natuke, sest mädaplekid ja nii... ja ta märkas mu kahtlust, aga jäin nõusse, öeldes, et kui tema soovib, siis ju nii ongi. Selle peale pistis ta mulle veel ühe mango pihku: “See on usalduse eest, usaldus on elus väga oluline.” Selle kõige jooksul ei naeratanud ta kordagi. Kodus selgus, et nendest kokku neljast mangost oligi kõige magusam see mädaplekiline.”

*

Kõik minu Saksamaal veedetud aja tähelepanekute tükid hulbivad kuskil ajameres ja ma ei tea, mis sellest kõigest välja tuleb, sest tähtis ei ole ju eelkõige mitte see, mida me kogeme, vaid see, mida me kogetuga peale hakkame.

AUSTRIA

Autor: Piret Rannastu
Praktikale saatja:
Kuressaare Ametikool
Praktikakoha vahendas:
Viini Pedagoogiline Kool
Eriala: lastehoidja
Praktika kestus: 3 nädalat

Mina käisin praktikal Viinis ja olin seal 3 nädalat.

Alguses polnudki ma sellest võimalusest väga huvitatud – saksa keel pole mu tugevaim külg –, aga kuna keegi teine meie grupist ei tahtnud minna ja õpetaja suutis kevadise Viini mulle nii ahvatlevaks rääkida, siis otsustasin lõpuks ikkagi minna. Ja olen nüüd oma otsusega väga rahul! Varem on Viinis praktikal käinud kaks praktikanti koos, aga seekord läksin ainult mina – olla üksinda võõras linnas, kui keelt ka väga hästi ei oska, tundus esialgu hirmutav. Õnneks sattusin elama ühe sealse lasteaiaõpetajate kooli vilistlase juurde, kes oli mulle väga suureks toeks ja abiks ning tutvustas mulle ka neid kohti, kuhu tavapärase turist ei satukski.

Praktikal käisin mitmetes lasteaedades. Ühes viibisin pikemalt, kokku poolteist nädalat, teistes 4-9 tundi. Kõik lasteaiaid jätsid mulle väga hea mulje – lastele oli palju ruumi, toad olid avarad ja valged, vastuvõtt soe. Kõige pikemalt praktiseerisin lasteaias, mis asus minu Viini „kodu“ vahetus läheduses. Minu rühmas olid erinevatest rahvustest lapsed vanuses 3-6 aastat. Ma enne ei teadnudki, et Austrias elab nii palju türklast! Kui nüüd päris aus olla, siis ega seal väga kerge just ei olnud. Esimene probleem oli kohe keel. Olen saksa keelt koolis küll õppinud, aga pole selles kunagi just eriti hea olnud. Kui aga Austriast tagasi tulin, oli mu saksa keel saavutanud päris hea taseme – oleksin seal veel 2-3 nädalat koha peal olla saanud, siis ilmselt oleksin suutnud täitsa iseseisvalt kõik jutud ära rääkida. Enamik lapsi ju inglise keelt ei osanud ja paljud töötajad ka mitte, seega pidin ennast kuidagi, vahest kasvõi käte abil, neile selgeks tegema.

Olen olnud lapsehoidjaks Inglismaal ja sealse kogemuse põhjal eeldasin, et kõik välismaalased on avatud, sõbralikud ja jutukad. Kahjuks see nii siiski ei ole. Minu kõige suurem mure praktikal oligi see, et me ei rääkinud lasteaias kohe selgeks nende ootusi minule. Küsisin küll, aga otsest vastust ei saanudki. Seega tegutsesin täpselt nii, nagu tundus mulle parim. Olen harjunud sellega, et pidevalt antakse tagasisidet selle kohta, mis on hästi, mida võiks muuta. Kuna sealse lasteaiaõpetaja poolt mitte mingeid selliseid märkusi ei tulnud, siis jäi mulle mulje, et ilmselt ma teen midagi valesti, aga ta ei taha mulle lihtsalt öelda. Praktika lõpupoole, kui jäi veel paar päeva käia, suutsin ennast viimaks nii palju avada, et rääkisime õpetajaga pikalt. Sain teada, et ta olid minuga väga rahul. See oli tõeline kergendus! Seega soovitaksin kõigile praktikantidele olla hästi avatud, julged ja jutukad. Palju jääb meie enda tagasihoidlikkuse taha kinni.

Lasteaias oli vastuvõtt hästi soe – nad olid internetist välja printinud Eesti lipu ja veel mõningaid pilte meie loodusest ja suurematest linnadest. Õpetasin lastele mõned liisusalmid, aga nende absoluutne lemmik oli koos liigutustega „Põdramaja“ laul. Seda pidin vahest laulma kümme korda ja kuna neile tundus eesti keel nagu meile hiina keel, siis ümisesid nad väljamõeldud sõnadega kaasa. Lastega ma põhiliselt mängisin veel lauamänge, panime puzzlesid kokku, joonistasime, lugesin neile raamatuid ette – tegin kõike seda, mida ma teen ka oma praeguses töökohas.

Mulle korraldati ka mitmeid ekskursioone. Näiteks käisime me Euroopa tänavuses kultuuripealinnas Linzis, veel käisime ühe suure magevee järve ääres, mis asub Austria-Ungari piiril, mägedes ronimas, külastasime klassikalise muusika kontserti, paljusid Viini muuseumi ja vanalinna.

Ja mida olen mina kogetuga peale hakanud? Olen näiteks muutunud nii palju tähelepanelikumaks kõikide välismaalaste suhtes, keda Eestis kohtan. Näen nende pilgus vahel midagi tuttavlikku ja lähen neile appi, kui nad bussijaamas, poes või raamatukogus hädas on. Samas on see tähelepanelikkus laienenud ka oma kaaslastele. Nagu ka kannatlikkus, leplikkus. Ma naeratan rohkem, sest on mingi mõnus teadmine sellest, et kuhu me ka ei satuks, on alati üks nurgake, mis on see õige ja õdus just meile. See tuleb lihtsalt üles leida. Ja lihtsalt on hea meel sellest, et ma teen nüüd täpselt, kust leida häid mangosid.

Tajun üha selgemalt, kuidas selleks, et kuidagi leppida piiride sulamisega, et kuidagi hoomata kõike seda, mida meie maa ja ilm sisaldab, ja et paremini aru saada, kus oleme selles imelises kaoses meie, eestlased, või lihtsalt sina ja mina, on vaja minna ja ise vaadata.

Julget pealehakkamist ja sära silmisse!
See juhatab teed.

Hetkel töötan Pessa Lastehoius ja oma praeguse töö jaoks panin tähele paari toredat asja. Näiteks oli rühmaruumis akvaarium suurte tigudega, selle võtaks kohe kindlasti üle. Lisaks oli iga asja peale kleebitud silt, et mis see on – jällegi väga hea mõte. Samas ei olnud see lahendus seal minu meelest parim, et lapsed magavad maas mattide peal samas ruumis, kus teised samal ajal mängivad, aga ilmselt oli siin probleem ruumipuuduses.

“ Tulevastele praktikantidele soovitaks olla hästi aktiivsed ja avatud. Minul jäi ilmselt palju liigse tagasihoidlikkuse taha. Kui avaneb võimalus minna välispraktikale, siis soovitan sellest kindlasti kinni haarata, võid endas avastada võimeid ja omadusi, millest sa varem teadlik polnudki. Kodust eemalviibimine aitab korrastada mõtteid. Ja väga hea tunne on iseseisvalt võõras riigis, võõraste inimeste seas hakkama saada! ”